

KUOPIO

SEURANTARAPORTTI TAMMI-MAALISKUU 2026

Kuopion kaupunki, Talous- ja omistajaohjaus

4.5.2026

Sisällysluettelo

Kuukausiseuranta ja toteumaennuste	3
Raportin keskeinen sisältö	4
Väestönmuutos tammi-maaliskuu	5
Työllisyystilanne maaliskuu	6
Asuntorakentaminen tammi-maaliskuu	7
Tuloslaskelma.....	8
Tilinpäätösennuste	9
Konsernijaosto	10
Elinvoimajaosto: Strategia ja viestintä.....	11
Elinvoimajaosto: Yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu.....	12
Kaupunkirakennelautakunta.....	13
Sivistyslautakunta	14
Varhaiskasvatus.....	15
Perusopetus	16
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	17
Kuopion Tilapalvelut.....	18
Kuopion työllisyysalue	19
Talouden tasapainotusohjelman toteutuminen	20
Verotulojen kehitys	21
Pitkäaikaiset lainat	22
Investoinnit	23
Henkilötyövuosien kehitys tammi-maaliskuu	24
Sairauspoissaolojen kehitys tammi-maaliskuu.....	25
Talousarvion 2026 valtuustoon nähden sitovat mittarit	26
Johdon katsaukset	27
Konsernijaosto	27
Elinvoimajaosto.....	29
Kaupunkirakennelautakunta.....	31
Sivistyslautakunta	33
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	35
Keskusvaalilautakunta.....	37
Tarkastuslautakunta.....	37
Kuopion Tilapalvelut.....	38
Kuopion työllisyysalue	39
Keskeisten tytäryhteisöjen osavuosikatsaukset	41

KUOPIO

Kuukausi-
seuranta ja
toteumaennuste
tammi-maaliskuu
2026

Kaupunginhallitus
4.5.2026

- Iranin sota synkistää talouden näkymiä ja vaikutukset alkavat olla kauaskantoisia. Inflaatiokehitys uhkaa voimistua raaka-aineiden ja energian hinnan nousujen myötä ja korkotaso on jo liikahtanut nopeasti ylöspäin. Orastava kasvu hyytyy.
- Epävarmuuden sijaan on tullut laaja-alainen ennakoimattomuus, koska emme tänään edes tiedä, mitä tapahtumia meidän tulisi huomenna arvioida.
- Kotitalouksien luottamusindeksi heikkenee jälleen ja kuluttajat ovat vajoamassa synkkyyteen.
- Työllisyydenhoidon kustannustaakka painaa entistä pahemmin kuntataloutta.

Keskeiset talouden toteuman riskitekijät

Kaupungin osuus työttömyysturvan rahoitukseen. Työllisyyskehityksen käänne jää tapahtumatta.

Tasapainotusohjelman palveluverkkoon liittyvät tavoitteet. Ilman uudelleenkehittämisestä puuttuu 0,9 M€.

Verotuloarvio on pettämässä, jokaisen verolajin kertymä jäämässä alle talousarvion. Kiinteistöveron aleneminen keskeisissä veroprosenttiluokissa.

Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin toimintakatteen ylittyminen tuotantosopimusten vuoksi.

Ylijäämä
Ennuste

+5,9 M€

Vertailukelpoinen tulos -3,2 M€

Alkuperäinen
talousarvio
-2,5 M€

Ennusteeseen sisältyy toteutunut +9,1 M€ kirjanpidollinen satunnainen myyntivoitto sote-kiinteistöomaisuusjärjestelyistä.

Vuosikate

Ennuste

51,0 M€

Talousarvio
51,0 M€

Toimintakate

tammi-maaliskuu

-78,7 M€

10 % heikompi
kuin vuosi sitten

Asukasluku

helmikuun lopussa **+3**

126 629

Henkilötövuodet
tammi-maaliskuu

873 htv

Muutos
vuodesta 2025

-14 htv

Kaupungin osuus
työttömyysturvan
rahoitukseen

Ennuste

17,5 M€

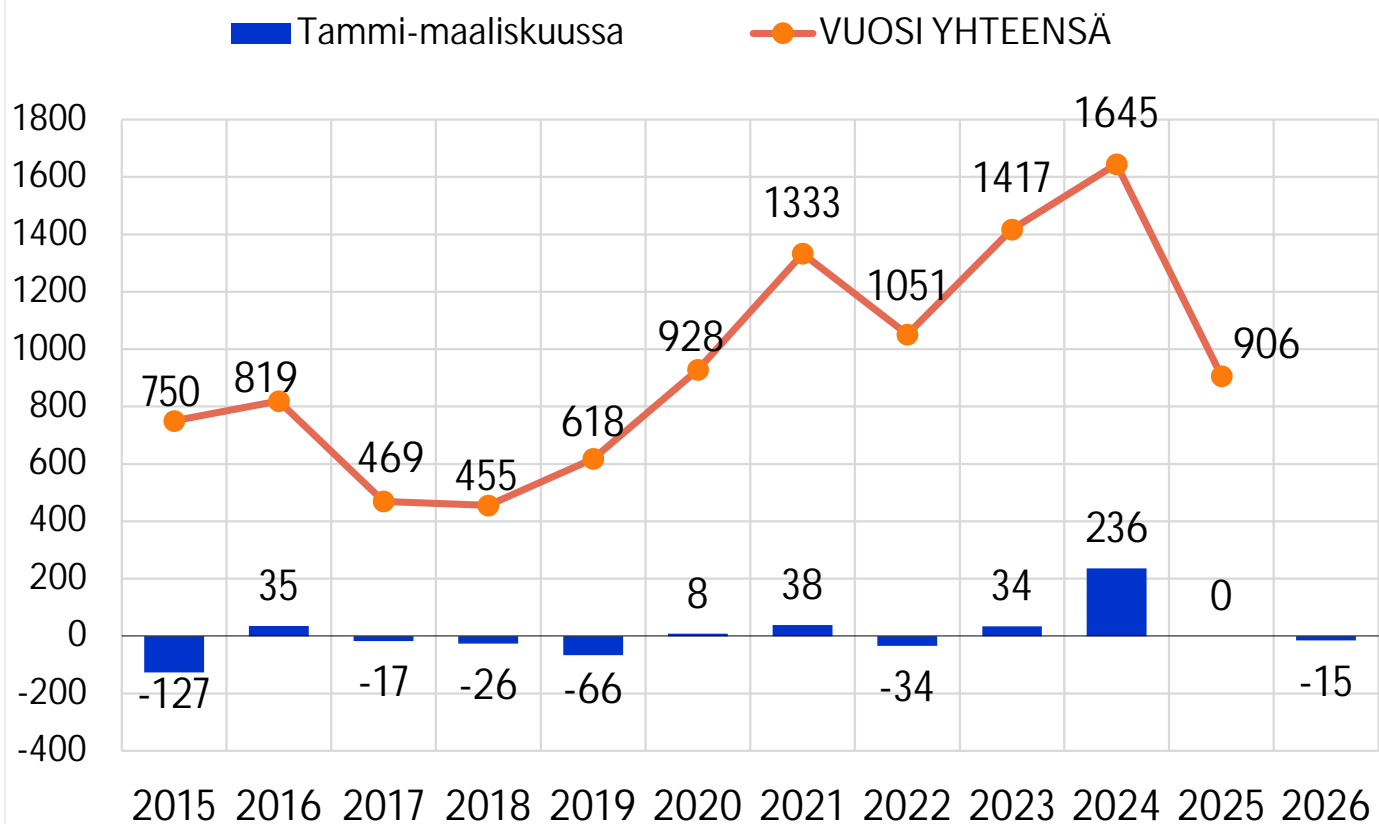
Talousarvio

16,0 M€

KUOPIO

Väestönmuutos tammi-maaliskuussa

Kuopion väestönmuutokset

Lähde: Tilastokeskuksen ennakkotiedot tammi-maalisikuun 2015-2026 osalta.
Koko vuoden väestönmuutos on Tilastokeskuksen virallisen väkiluvun mukainen.

Väkiluku
31.3.2026
126 557

Muutos tammi-maaliskuu
 - 15 henkeä

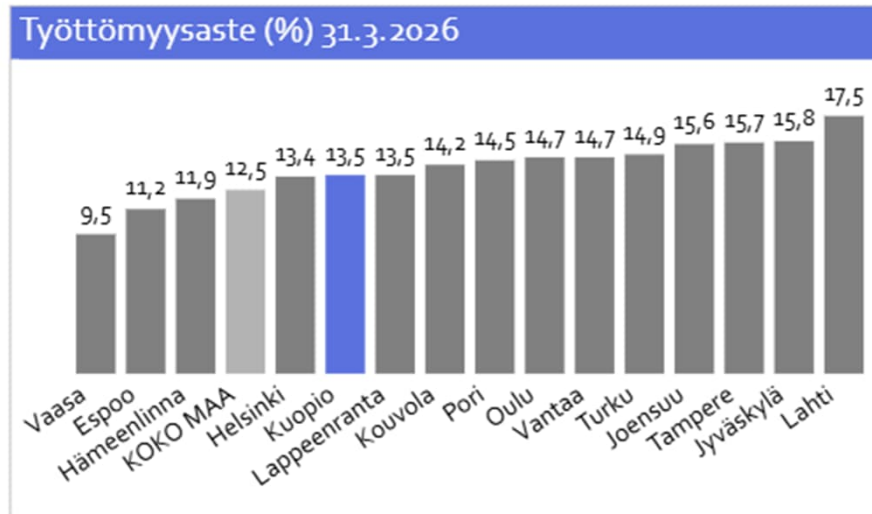
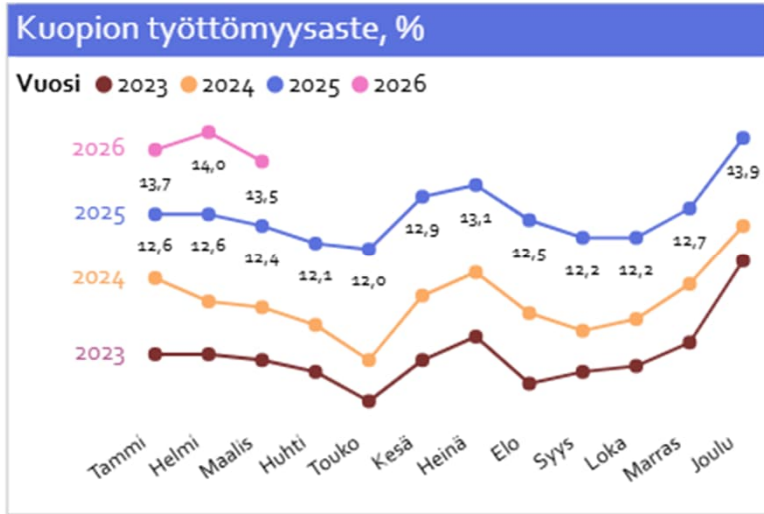
Väkiluku 31.12.2025
 126 572, +906, 0,7%

Väestömuutosta Tilastokeskus vertaa vuodenvaihteen väkiluvun ennakkotietoon. Alkuvuoden väestönmuutoksesta ei voi vielä tehdä päätelmiä koko vuoden väestökehityksestä.

Tammi-maaliskuu 2026:
 Luonnollinen väestönmuutos -48
 Kuntien välinen muutto, netto -68
 Maahanmuutto, netto +101

Kuopion oma väestöennusteen mukaan
127 600
 väkiluku 31.12.2026

Työllisyystilanne maaliskuu

Toimintaympäristö on ollut edelleen haastava 2026 alussa talouden taantuman seurauksena: työttömyys on kasvanut ja pitkäaikaistyöttömyys lisääntynyt. Yritykset ovat varovaisia rekrytoimaan, vaikka tukia olisi saatavilla. Työttömyysaste on ollut nousussa, mutta Kuopion tilanne on edelleen parempi kuin verokkikunnissa. Vaikka suhdanteiden odotetaan varovaisella arviolla kääntyvän parempaan vuoden 2026 aikana, vaikutukset työllisyyteen näkyvät viiveellä.

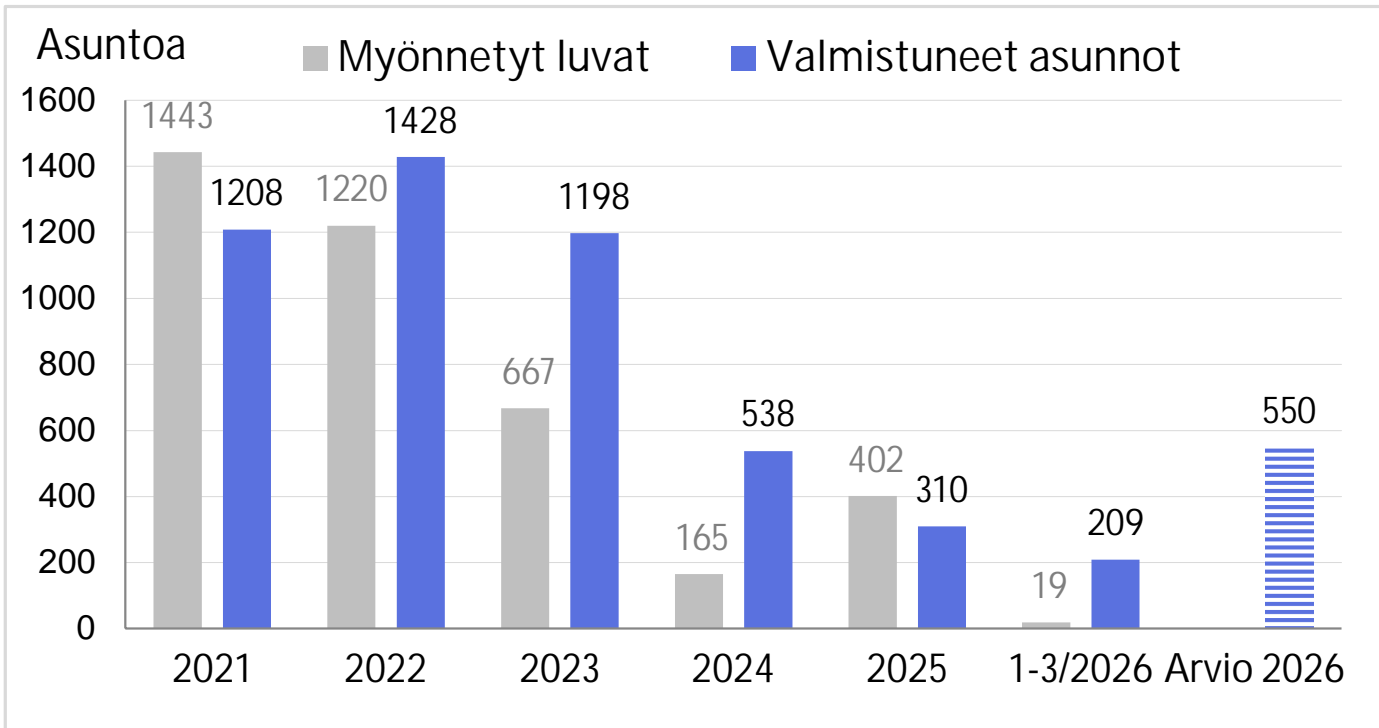
Työttömien määrä maaliskuussa 2023 - 2026

*)"Työttömät" sisältää kaikki työttömät, mm. lomautetut ja pitkäaikaistyöttömät.

Lähde: Tilastokeskus (KEHA-keskus) ja Kela

Asuntorakentaminen tammi-maaliskuu 2026

Valmistuneet asunnot
209
 Tammi-maaliskuu 2025

Asuntorakentaminen on hiljentynyt huippuvuosien 2021–2023 jälkeen. Vuonna 2025 Kuopioon valmistui ennätysellisen vähän asuntoja, yhteensä 310 kappaletta.

Vuonna 2026 uusia asuntoja arvioidaan valmistuvan noin 550. Tänä vuonna asuntotuotanto perustuu vahvasti valtion korkotuettuun asuntotuotantoon. Kuopaksen Savilahteen valmistuneiden opiskelija-asuntojen lisäksi valmistuu kolme Niiralan Kulman kohdetta. Omistusasuntojen määrä jäänee vähäiseksi.

Tammi-maaliskuussa 2026 valmistui 209 asuntoa, joista suurin osa Kuopaksen kohteeseen Savilahteen. Haapaniemelle valmistui Niiralan Kulman kerrostalokohde ja Pirttiin rivitalokohde. Muut vuoden aikana valmistuneet asunnot ovat olleet yksittäisiä omakoti- ja paritaloja.

Asuntorakentaminen		2023	2024	2025	01-03/2026
Valmistuneet asuinrakennukset	Kerrossala (1000 m ²)	107,7	55,6	25,8	32,4
	Asuntoja kpl	1 198	538	310	209
Myönnettyt luvat	Kerrossala (1000 m ²)	52,8	19,4	47,1	12,7
	Asuntoja kpl	667	165	402	19

Lähde: Kuopion kuntarekisterit, kuntarekisterit, Facta

Tulos- laskelma 2026

sisäiset ja ulkoiset, koko kaupunki

- Sote-kiinteistöyhtiön omaisuusjärjestelyjen kirjanpidolliset vaikutukset näkyvät tammikuun tuloksessa, johon sisältyy satunnaista myyntivoittoa +9,1 M€. Samalla taseesta poistui rakennus-omaisuutta ja vastaavasti taseen antolainojen määrä kasvoi. Kiinteistöyhtiöön siirtyneet toimitilat eivät enää kerrytä kaupungin vuokratuloja, mikä näkyy toteutuneessa vuokratuottokertymässä.
- Henkilöstömenot ovat kasvaneet yli 12 % viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tätä selittävät vasta viime vuoden lopulla konkretisoituneet palkankorotukset sekä tasopalkkajärjestelmään siirtymisen vaikutus, joihin nähden vertailukelpoinen muutos on linjassa. Lisäksi vuoden 2026 alusta on siirrytty kirjaamaan lomapalkkavelan muutos kuukausittain, jolloin alkuvuodesta se nostaa henkilöstömenoja ja kun pääosa lomista pidetään, menot pienenevät.
- Maksutuottojen kasvu johtuu hulevesimaksun laskutuksen siirrosta toukokuulta tammikuulle.

Tuloslaskelma (1000 €)	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Q1/2026	Q1/2025
TOIMINTATUOTOT	20 992	16 714	19 129	56 836	54 557
...Myyntituotot/Liikevaihto	5 091	4 094	4 226	13 411	12 565
...Maksutuotot	4 435	1 510	2 514	8 459	5 728
...Tuet ja avustukset	1 325	1 203	367	2 895	3 023
...Muut toimintatuotot	10 141	9 907	12 023	32 071	33 241
.....Vuokratuotot	9 267	9 870	11 790	30 928	32 091
.....Muut tuotot	874	37	232	1 143	1 150
TOIMINTAKULUT	-42 248	-47 384	-45 932	-135 564	-126 193
...Henkilöstökulut	-17 645	-18 606	-18 138	-54 389	-48 488
.....Palkat ja palkkiot	-14 236	-15 007	-14 698	-43 941	-39 196
.....Henkilösivukulut	-3 409	-3 599	-3 441	-10 448	-9 292
...Palvelujen ostot	-13 590	-13 612	-13 799	-41 001	-39 024
...Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-851	-2 243	-2 047	-5 141	-4 662
...Avustukset	-1 157	-2 202	-2 947	-6 306	-5 849
...Muut toimintakulut	-9 004	-10 720	-9 002	-28 727	-28 170
.....Vuokratulut	-8 949	-10 667	-8 919	-28 535	-27 901
TOIMINTAKATE	-21 256	-30 670	-26 803	-78 728	-71 636
Verotulot	27 054	28 134	21 411	76 599	74 353
Valtionosuudet	4 610	4 610	4 610	13 830	11 642
Rahoitustuotot ja -kulut	864	704	-1 190	378	-1 004
...Korkotuotot	971	945	986	2 903	3 079
...Muut rahoitustuotot	1 450	1 448	1 496	4 394	4 713
...Korkokulut	-115	-247	-2 230	-2 592	-4 371
...Muut rahoituskulut	-1 442	-1 442	-1 442	-4 326	-4 426
VUOSIKATE	11 273	2 779	-1 972	12 080	13 354
Poistot ja arvonalentumiset	-4 445	-4 504	-4 381	-13 330	-14 166
Satunnaiset tuotot ja kulut/Satunn	9 063	0	0	9 063	0
TILIKAUDEN TULOS	15 891	-1 725	-6 354	7 813	-812
Poistoeron muutos / Poistoeron lis	0	0	0	1	1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	15 891	-1 725	-6 353	7 813	-811

Tilinpäätösennuste koko kaupunki

1 000 €			Ennuste -	
	TA+M 2026	Ennuste 2026	TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	222 707	228 192	5 485	56 836
TOIMINTAKULUT	-552 467	-555 453	-2 986	-135 564
TOIMINTAKATE	-329 760	-327 261	2 498	-78 728
Verotulot	318 000	313 600	-4 400	76 599
Valtionosuudet	52 777	55 322	2 545	13 830
Rahoitustuotot ja -kulut	9 938	9 338	-600	378
VUOSIKATE	50 955	50 998	43	12 080
Poistot ja arvonalentumiset	-53 415	-54 186	-772	-13 330
Satunnaiset erät	0	9 063	9 063	9 063
Poistoeron muutos	3	3	0	1
TILIKAUDEN TULOS	-2 456	5 878	8 334	7 813

- Ennusteessa toimintatuotot kasvavat talousarvioon verrattuna, koska sote-kiinteistöyhtiöön ei siirretty aiemmin suunniteltua määrää hyvinvointialueelle vuokrattuja toimitiloja ja vuokratulo säilyy kaupungilla.
- Ennusteen toimintakuluissa näkyy palveluverkkopäätöksen sekä em. HVA:lle vuokrattujen toimitilojen kiinteistökulujen sekä musiikkikeskuksen ja orkesterin tuotantosopimusten vaikutus.
- Satunnaiset erät toteumassa ovat syntyneet sote-kiinteistöyhtiön perustamiseen liittyvistä omaisuussiirroista, jotka ovat kirjanpidollisia. Ne eivät tuo liikkumavaraa kaupungin talouteen.

Konsernijaosto

1 000 €	TA+M 2026	Ennuste 2026	Ennuste - TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	1 599	1 635	36	688
Myyntituotot	442	442	0	142
Tuet ja avustukset	388	423	35	318
Muut toimintatuotot	769	770	1	228
Vuokratuotot	647	653	6	223
Muut tuotot	122	117	-5	5
TOIMINTAKULUT	-24 717	-24 616	101	-6 081
Henkilöstökulut	-10 191	-10 099	92	-2 421
Palvelujen ostot	-11 665	-11 621	44	-3 150
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83	-83	0	-7
Avustukset	-180	-180	0	0
Muut toimintakulut	-2 598	-2 633	-35	-502
Vuokratulut	-2 036	-2 036	0	-441
Muut kulut	-562	-597	-35	-61
TOIMINTAKATE	-23 118	-22 982	137	-5 393

- Henkilöstökulujen arvioidaan alittuvan, kun tehtäviä on ollut alkuvuoden aikana täyttämättä mm. rekrytointien vaatiman ajan takia. Lisäksi arvioidaan, että palvelujen ostot toteutuvat talousarviota pienempänä.

Elinvoimajaosto: Strategia ja viestintä

1 000 €	TA+M 2026	Ennuste 2026	Ennuste - TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	343	404	61	6
Myyntituotot	65	65	0	0
Tuet ja avustukset	230	291	61	0
Muut toimintatuotot	48	48	0	6
Muut tuotot	48	48	0	6
TOIMINTAKULUT	-3 654	-3 715	-61	-679
Henkilöstökulut	-2 090	-2 114	-24	-550
Palvelujen ostot	-723	-757	-34	-89
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16	-19	-3	-9
Avustukset	-644	-644	0	0
Muut toimintakulut	-181	-181	0	-32
Vuokratulot	-125	-125	0	-30
Muut kulut	-56	-56	0	-1
TOIMINTAKATE	-3 311	-3 311	0	-673

- Strategisten kehittämishankkeiden ajoittumisessa on tapahtunut muutoksia, kun hankkeille on myönnetty jatkoaikaa. Lisäksi on saatu uusia rahoituspäätöksiä.

Elinvoimajaosto: Yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu

1 000 €	TA+M 2026	Ennuste 2026	Ennuste - TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	3 300	3 700	400	990
Myyntituotot	2 188	2 588	400	902
Maksutuotot	2	2	0	0
Tuet ja avustukset	1 110	1 110	0	88
TOIMINTAKULUT	-39 038	-39 438	-400	-7 832
Henkilöstökulut	-3 838	-3 798	40	-856
Palvelujen ostot	-17 603	-16 498	1 105	-3 715
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44	-44	0	-5
Avustukset	-17 390	-18 890	-1 500	-3 202
Muut toimintakulut	-163	-208	-45	-55
Vuokratulot	-156	-156	0	-36
Muut kulut	-7	-52	-45	-19
TOIMINTAKATE	-35 738	-35 738	0	-6 843

- Työttömyyden kehitys muodostaa riskin talousarvion toteutumiselle. Työttömyysturvamaksujen ennustetaan ylittävän 1,5 M€, mutta palveluostoissa arvioidaan saatavan säästöjä. Lisäksi kotoutumiskorvausten ennustetaan toteutuvan talousarviota 0,4 M€ parempana.

Kaupunkirakennelautakunta

1 000 €	TA+M 2026	Ennuste 2026	Ennuste - TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	70 719	70 219	-500	15 729
Myyntituotot	24 253	23 753	-500	6 429
Maksutuotot	10 166	10 166	0	4 911
Tuet ja avustukset	3 038	3 038	0	315
Muut toimintatuotot	33 262	33 262	0	4 074
Vuokratuotot	26 109	26 109	0	3 198
Muut tuotot	7 153	7 153	0	877
TOIMINTAKULUT	-70 130	-71 130	-1 000	-16 384
Henkilöstökulut	-14 463	-14 463	0	-3 637
Palvelujen ostot	-50 985	-51 985	-1 000	-11 856
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 208	-2 208	0	-427
Avustukset	-1 172	-1 172	0	-175
Muut toimintakulut	-1 303	-1 302	0	-288
Vuokratulut	-1 038	-1 038	0	-271
Muut kulut	-265	-265	0	-16
TOIMINTAKATE	589	-911	-1 500	-655

- Rakentamisen heikko kysyntä ja yleisesti hankala taloustilanne vaikuttavat koko maaomaisuuden toimintojen kysyntään sekä tulokertymiin.
- Joukkoliikenteen menojen arvioidaan toteutuvan 1 M€ talousarviota suurempina runkolinjojen aloittamisen sekä öljyn hinnan kehityksen aiheuttaman liikennöintikustannusten nousun myötä. Joukkoliikenteen tulojen arvioidaan jäävän 0,5 M€ talousarviota pienemmiksi.

Sivistyslautakunta

1 000 €	TA+M 2026	Ennuste 2026	Ennuste -	
			TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	15 169	15 164	-5	5 322
Myyntituotot	5 336	5 994	658	1 473
Maksutuotot	5 528	5 559	31	1 722
Tuet ja avustukset	3 779	3 108	-671	1 996
Muut toimintatuotot	526	503	-23	131
Vuokratuotot	494	466	-28	107
Muut tuotot	32	37	5	24
TOIMINTAKULUT	-273 515	-275 221	-1 706	-70 030
Henkilöstökulut	-149 797	-150 396	-600	-39 164
Palvelujen ostot	-53 568	-54 214	-646	-13 494
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 621	-4 621	0	-530
Avustukset	-4 022	-4 022	0	-882
Muut toimintakulut	-61 507	-61 967	-460	-15 960
Vuokratulot	-61 334	-61 794	-460	-15 916
Muut kulut	-173	-173	0	-44
TOIMINTAKATE	-258 346	-260 057	-1 711	-64 707

- Sivistyslautakunnan toimintakatteen ylitys tulee varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelman vuodelle 2026 toteutumatta jääneistä euroista, sekä perusopetukselle kohdentuvien talousarviota suurempien kotikuntakorvausten johdosta. Muuten toiminnassa ennustetaan toimintakatteen olevan talousarvion mukainen.

Varhaiskasvatus

1 000 €	TA+M 2026	Ennuste 2026	Ennuste - TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	4 105	4 105	0	1 342
Myyntituotot	205	450	245	128
Maksutuotot	3 346	3 300	-46	938
Tuet ja avustukset	554	350	-204	277
Muut toimintatuotot	0	5	5	0
Muut tuotot	0	5	5	0
TOIMINTAKULUT	-101 784	-102 140	-356	-27 254
Henkilöstökulut	-53 255	-53 433	-178	-14 665
Palvelujen ostot	-27 969	-27 969	0	-7 128
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-539	-539	0	-95
Avustukset	-3 700	-3 700	0	-826
Muut toimintakulut	-16 321	-16 499	-178	-4 540
Vuokratulot	-16 289	-16 467	-178	-4 541
Muut kulut	-32	-32	0	0
TOIMINTAKATE	-97 679	-98 035	-356	-25 912

- Toimintakatteen ylitys johtuu palveluverkkosuunnitelman päätöksestä johtuvien lakkaamattomien yksiköiden euroista. Näihin haetaan lisämäärärahaa.

Perusopetus

1 000 €	TA+M 2026	Ennuste 2026	Ennuste - TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	6 501	6 306	-195	2 494
Myyntituotot	3 955	4 255	300	1 211
Tuet ja avustukset	2 167	1 700	-467	1 191
Muut toimintatuotot	379	351	-28	92
Vuokratuotot	367	339	-28	87
Muut tuotot	12	12	0	6
TOIMINTAKULUT	-133 088	-134 297	-1 210	-33 422
Henkilöstökulut	-72 501	-72 783	-282	-18 568
Palvelujen ostot	-22 209	-22 855	-646	-5 564
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 495	-2 495	0	-190
Avustukset	-100	-100	0	-50
Muut toimintakulut	-35 783	-36 065	-282	-9 050
Vuokratulut	-35 763	-36 045	-282	-9 041
Muut kulut	-20	-20	0	-9
TOIMINTAKATE	-126 587	-127 992	-1 405	-30 928

- Palveluverkkosuunnitelman päätöksen johdosta tämän vuoden talousarvioon sisältyneet säästöt eivät toteudu.
- Talousarviossa arvioidut kotikuntakorvaukset ovat riittämättömät vuoden 2026 päätöksiin nähden.
- Lautakunta on esittänyt talousarviomuutosta palveluverkkopäätöksen vaikutuksien vuoksi ja kotikuntakorvauksen pienentyneisiin tuloihin sekä kasvaneisiin menoihin.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

1 000 €	TA+M 2026	Ennuste 2026	Ennuste - TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	11 945	11 545	-400	3 043
Myyntituotot	1 100	1 100	0	158
Maksutuotot	6 691	6 391	-300	1 826
Tuet ja avustukset	659	659	0	178
Muut toimintatuotot	3 495	3 395	-100	880
Vuokratuotot	3 004	2 911	-93	758
Muut tuotot	491	484	-7	123
TOIMINTAKULUT	-60 371	-60 270	100	-16 402
Henkilöstökulut	-19 157	-19 157	0	-4 947
Palvelujen ostot	-6 858	-6 758	100	-1 867
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 166	-2 165	0	-582
Avustukset	-3 704	-3 704	0	-1 927
Muut toimintakulut	-28 486	-28 486	0	-7 078
Vuokratulut	-28 339	-28 339	0	-7 042
Muut kulut	-147	-147	0	-36
TOIMINTAKATE	-48 426	-48 726	-300	-13 359

- Tahko Span, tapahtumien sekä Kultsi-rannekkeen tulojen ennustetaan jäävän talousarviosta 0,4 M€, myös liikuntapaikkapalvelujen menojen ennustetaan jäävän talousarviosta 0,1 M€.
- Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin toimintakatteen arvioidaan ylittyvän 0,5 M€, koska sitoumukset tuotantojen sopimuksista on tehty ja muutokset talousarviovuoden aikana ovat rajalliset.

Kuopion Tilapalvelut

1 000 €	TA+M 2026	Ennuste 2026	Ennuste - TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	99 992	106 684	6 692	26 833
Myyntituotot	415	494	79	82
Tuet ja avustukset	7	7	0	0
Muut toimintatuotot	99 570	106 184	6 614	26 751
Vuokratuotot	98 440	104 888	6 448	26 642
Muut tuotot	1 130	1 296	166	108
TOIMINTAKULUT	-61 023	-61 782	-759	-15 309
Henkilöstökulut	-2 914	-2 861	53	-671
Palvelujen ostot	-26 858	-27 779	-921	-6 387
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 981	-11 717	264	-3 572
Muut toimintakulut	-19 270	-19 425	-155	-4 678
Vuokratulut	-19 068	-19 234	-166	-4 663
Muut kulut	-202	-192	10	-15
TOIMINTAKATE	38 969	44 902	5 933	11 525

- Sotekiinteistöjen siirtyminen Kuopion Sotekiinteistöt Oy:lle ei toteutunut alkuperäiseen talousarvioon sisällytetyn alustavan suunnitelman mukaisesti. Lopullisten selvitysten pohjalta päätettiin jättää 10 kpl kiinteistöjä Tilapalveluiden omaan taseeseen. Päätös on vaikuttanut etenkin vuokratuottojen ja palveluostojen ennusteeseen.
- Lisäksi ennusteessa on huomioitu esimerkiksi lämmityskustannusten toteutuvan talousarviota pienempänä, kun lämmitystarpeen arvioidaan toteutuvan keskimääräisen vuoden mukaan.

Kuopion työllisyysalue

1 000 €	TA+M 2026	Ennuste 2026	Ennuste - TA+M ero €	Toteuma 1-3/2026
TOIMINTATUOTOT	19 640	18 840	-800	4 225
Myyntituotot	19 270	18 770	-500	4 225
Tuet ja avustukset	370	70	-300	0
TOIMINTAKULUT	-19 640	-18 840	800	-2 714
Henkilöstökulut	-8 603	-8 303	300	-2 026
Palvelujen ostot	-5 335	-4 885	450	-435
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-84	-34	50	-7
Avustukset	-5 020	-5 020	0	-119
Muut toimintakulut	-598	-598	0	-127
Vuokratulot	-578	-578	0	-127
Muut kulut	-20	-20	0	0
TOIMINTAKATE	0	0	0	1 511

- Kuopion työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksella on sovittu toiminnan tuottojen kattavan kulut.
- Ennusteeseen on arvioitu lisäpalvelujen myynnin toteutuvan vuoden 2025 tasolla. Vastaavat kulujen alitukset kohdistuvat materiaalien ja palvelujen ostoihin sekä henkilöstökuluihin.

Arvio talouden tasapainotustoimien toteutumisesta 2026

Talousarvioon sisältyvät tasapainotustoimet yhteensä

9,5 M€

Toteutuma-arvio koko vuodelta yhteensä

5,9 M€

2,3 M€

Palvelut, palveluprosessit ja hallinto
(jää tavoitteesta 0,1 M€)

1,6 M€

Omaisuus ja konsernirakenne
(jää tavoitteesta 1,1 M€)

1,7 M€

Palveluverkko
(jää tavoitteesta 0,9 M€)

0,8 M€

Yhtenäiset henkilöstölinjaukset
(toteutuu tavoitteen mukaisena)

0,0 M€

Työmarkkinaturvan rahoitusosuuden pienentäminen
(jää tavoitteesta 0,5 M€)

0,0 M€

Verotulojen kasvu
(jää tavoitteesta 1,0 M€)

0,5 M€

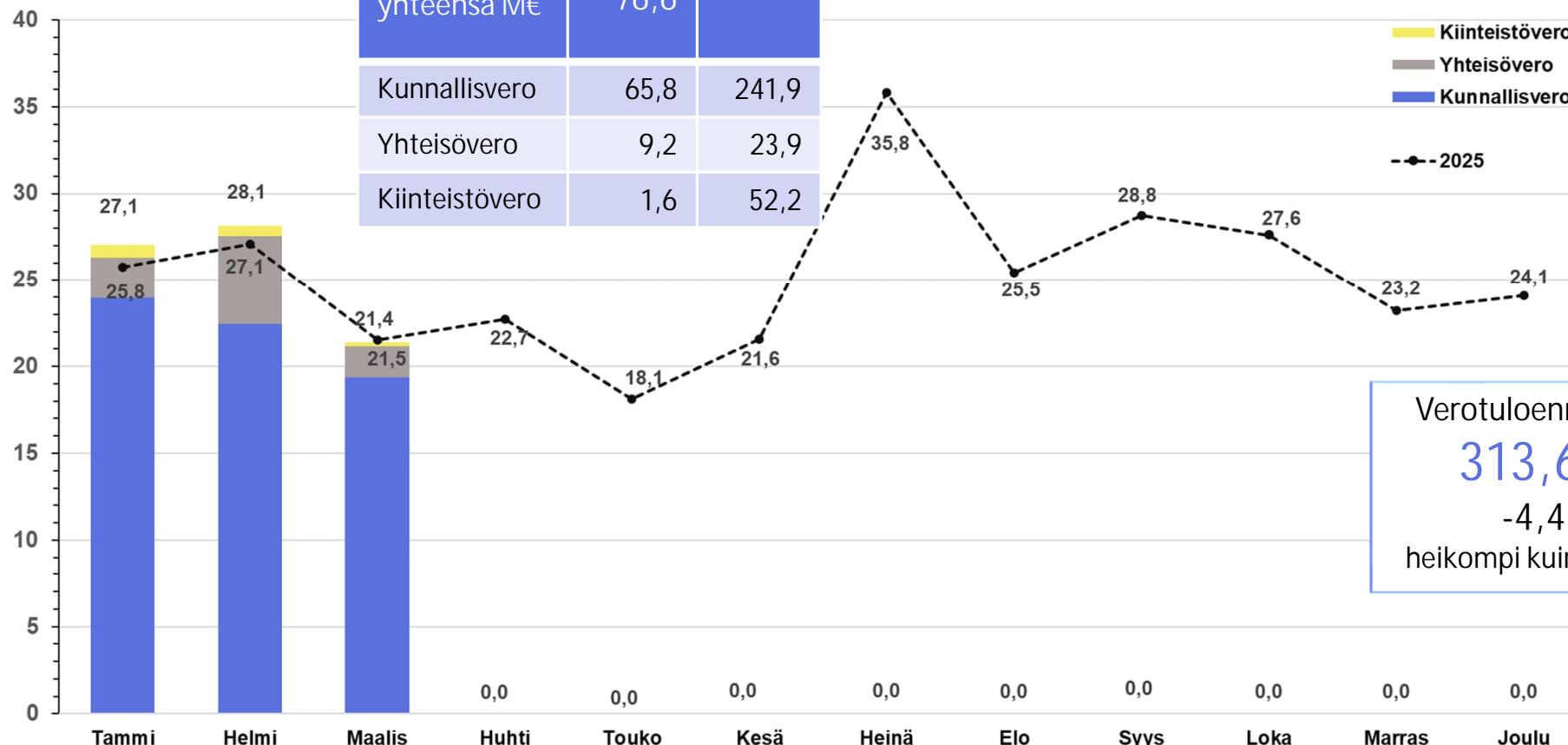
Kertaluonteiset henkilöstömenosäästöt
(toteutuu tavoitteen mukaisena)

Verotulot

Tammi-maaliskuu

Toteuma/ Talousarvio yhteensä M€	1-3/2026 76,6	318,0
Kunnallisvero	65,8	241,9
Yhteisövero	9,2	23,9
Kiinteistövero	1,6	52,2

Verotuloennuste 2026
313,6 M€
 -4,4 M€
 heikempi kuin talousarvio

Verotulot ovat alkuvuonna kehittyneet viimevuotisella tasolla. Kunnallisveron tilityksiin vaikuttaa pääasiassa ennakkipidätysten kasvu, mutta heikko työllisyystilanne rokottaa sitä. Ansio- ja pääomatuloveroista vuonna 2026 kuntaryhmälle tuleva jako-osuus kasvoi 0,56 %-yksikköä, mutta Kuopion kaupungin oma jako-osuus pieneni eli suhteessa koko maan tasoon kaupungin verotulokertymä on heikempi kuin aikaisemmin. Yhteisöveron tilityksiin vaikuttavat vuoden alkukuukausina yritysten maksamat ennakoverot, maaliskuussa maksetut lisäennakot jäivät alle viimevuotisen. Kaivosmineraalivero tilitettiin kuntiin maaliskuussa.

Pitkäaikaiset lainat

Tammi-maaliskuu

Lainakanta*
ennuste M€
31.12.2026

527,2 M€

Toteuma 2025
514,5 M€

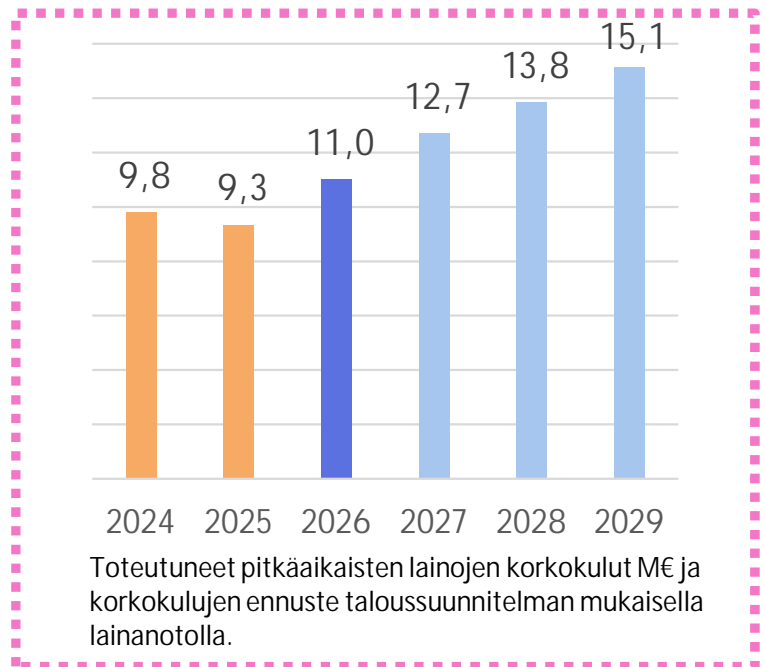
Talousarviossa muutos +13,2 M€

Korkokulut
tammi-maaliskuu
2026

2,5 M€

tammi-maaliskuu 2025
2,4 M€

Talousarviolainaa
nostettu
vuonna 2026
25 M€/90 M€

Lainaa* per asukas
ennuste 31.12.2026

4130 €

Lainamäärä*
31.3.2026

525,0M€

Keskikorko
viimeiset 12 kk

1,75 %

31.3.2025
1,96 %

Lainasalkun
suojausaste
31.3.2026

63,6%

Lainasalkun
suojausaste
ennuste **

03/2029: 44,4 %
03/2031: 17,5 %

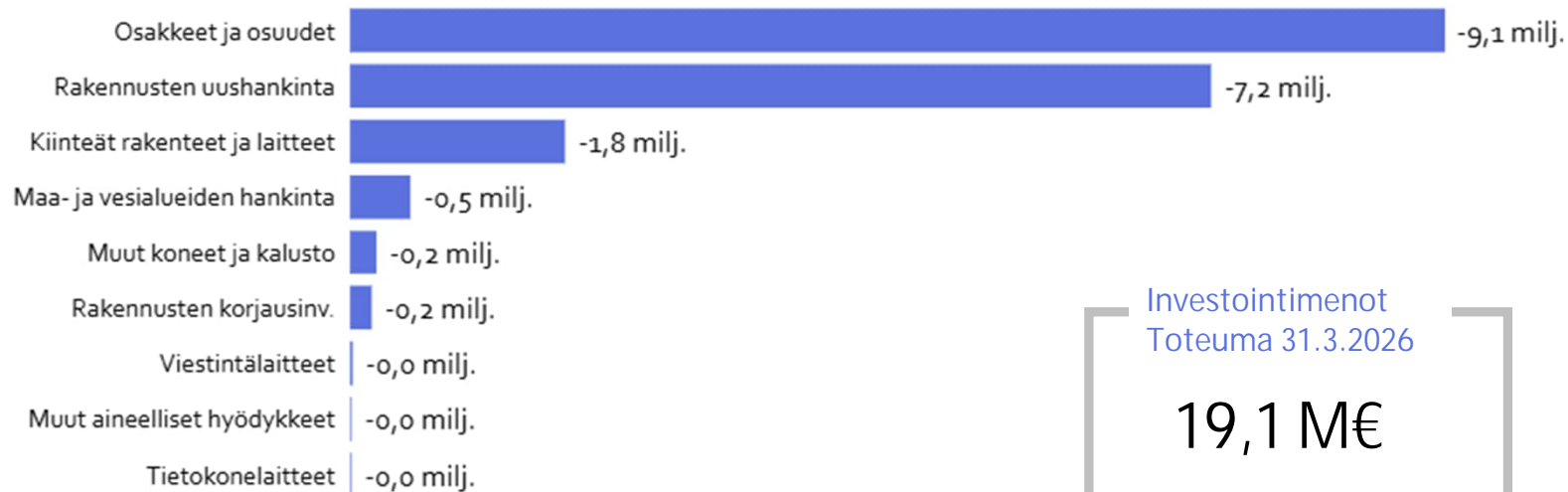
*Tilinpäätöksessä lainakantaan otetaan huomioon myös konsernitilin vastuut

**Suojausasteen, joka kertoo millainen osuus tarkastelujakson lainamäärästä on kiinteäkorkoisia, laskennassa otetaan huomioon talousarvion mukaiset lainanostot suunnitelmavuosiin ja uudet lainat mallinnetaan nostettavan vaihtuvakorkoisina

Investoinnit

Tammi-maaliskuu

Investointimenojen toteuma M€

Investointimenot 2026
Talousarvio

78,1 M€

Investointimenot
Toteuma 31.3.2026

19,1 M€

Rakennusinvestoinnit TOP 6

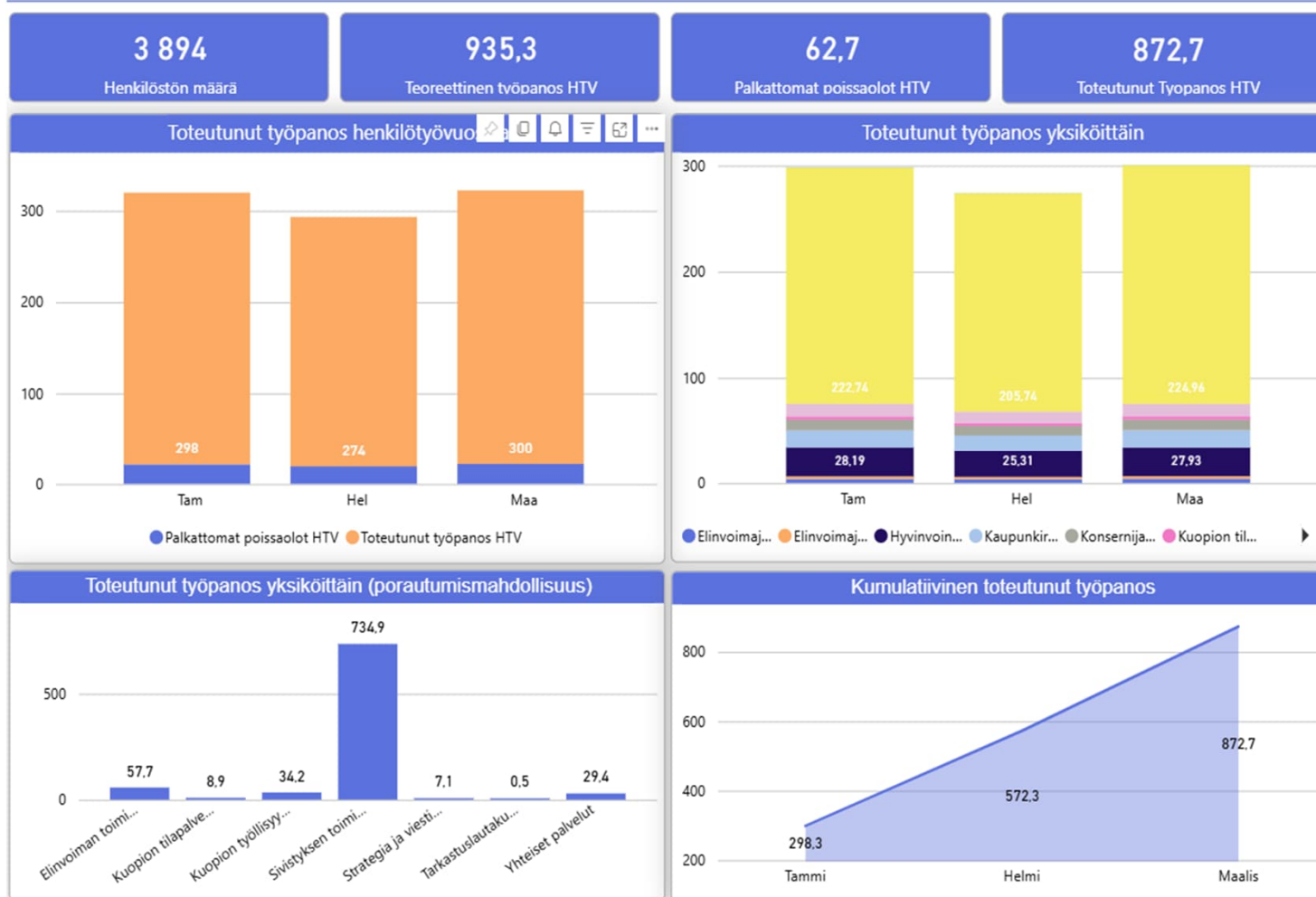
Minna Canthin yläkoulu Mölymäk	-3,99 milj.
Pirtin koulu (uudisrakennus)	-2,33 milj.
Saarikellon päiväkot	-0,83 milj.
Pienet investoinnit	-0,12 milj.
Lvis-tekniisten järj peruskorj	-0,05 milj.
Hiltulanl. 3 pkoti Peukaloinen	-0,03 milj.

Yhdyskuntarakentaminen

Elinkeinoalueet	-662 106
Uudet alueet	-610 084
Katu- ja tieverkon saneeraus	-253 883
Muu yhdyskuntarakentaminen	-177 957
Liikuntapaikat	-90 539
Yleisten alueiden saneeraus	-150
Yhteensä	-1 794 719

Henkilötyövuosien kehitys

Tammi-maaliskuu

- Henkilöstösuunnitelma koko vuodelle on 3564 henkilötyövuotta.
- Toteutunut työpanos tammi-maaliskuussa on koko kaupungin tasolla 24 % suunnitellusta, mikä ennakoii laskennallisesti, että talousarvion mukaiset henkilötyövuodet koko vuodelta toteutuvat.
- Toteutuneeseen työpanokseen sisältyvät myös poissaolot, joista kaupunki maksaa palkkakustannuksen.
- Kaupunkitasoisesti henkilötyövuodet ovat vähentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden - 14,3 htv.

Sairauspoissaolojen kehitys

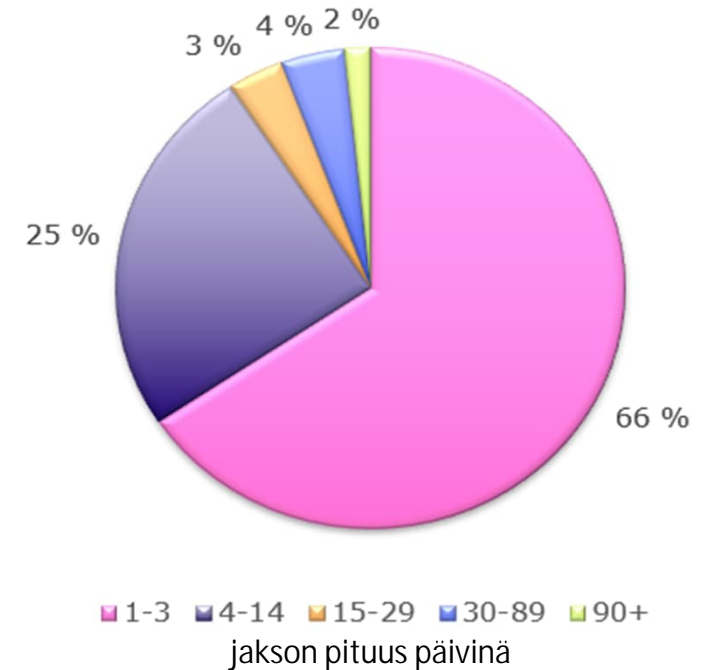
Tammi-maaliskuu

	Sairauspoissaolot päivää/henkilötyövuosi
Strategia ja viestintä	3,7
Konsernijaosto ja tarkastustoimi	9,4
Tilapalvelut, taseyksikkö	5,6
Yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu	7,6
Kaupunkiympäristö	8,4
Työllisyysalue, taseyksikkö	18,4
Sivistys	19,4
- josta varhaiskasvatus	24,6
- josta perusopetus	15,6
Liikunta, kulttuuri ja yhteisöpalvelut	13,8

Koko kaupunki yhteensä **17,5** päivää/htv
 17,7 päivää/htv vuonna 2025

Tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja vuoteen 2027 mennessä
 12,0 päivään/henkilötyövuosi

Poissaolojaksojen määrä poissaolojaksojen pituuksien mukaan

Yhteenlasketuista poissaolopäivien kertymistä 47 % tulee 1-14 päivän poissaoloista ja 19 % yli 90 päivän poissaoloista.

Talousarvion 2026 valtuustoon nähden sitovat mittarit tavoitearvoineen

Suorituskykyymittarit

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (matkustajaa vuodessa)	9 100 000	9 370 000	10 000 000	2 785 912
Päiväkotien täyttöaste / haja-asutusalue (%)	95	90	96	91
Päiväkotien täyttöaste / taajama-alue (%)	96	91	99	92
Teatterin ison salin täyttöaste (%)	63,5	69,7	85	61
Toimitilojen kokonaisneliömäärä (brm ²)	648 747	638 823	570 000	617 698
Ulkoa vuokrattujen tilojen kokonaisneliöt (m ²)	57 772	56 641	55 000	56 641

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista (M€)		17,281	16,000	4,779
Kunnossapidon talvihoidon kustannukset (€/km)	7 393	5 910	7 200	-
Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0–6-vuotiaista lasta kohden (€)	13 645	13 572	13 585	3 662
Perusopetuksen toimintamenot euroa per 7–15-vuotias lapsi (€)	11 169	11 423	12 221	2 997
Kansalaisopiston nettokustannus €/opetustunti (€)	80,6	75,8	85,23	40,54
Keskimääräinen tilakustannus (€/brm ² /kk)	11,89	11,67	12,72	11,00

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Kunnossapidon talvihoidon asiakastytyväisyys (Asteikko 1–5)	3,72	3,75	3,80	-
Varhaiskasvatukseen osallistuminen 0–6-vuotiaista (%)	78,2	77,2	82,0	77,4
Kirjastopalvelujen lainat/asukasmäärä (kpl)	18,1	19,1	17,9	4,9
Alle 20-vuotiaiden asiakaskäyntien määrä Kuntolaakson uimahallipalveluissa (kpl)	145 388	143 345	145 000	39 567
Purettujen rakennusten kokonaisneliöt (brm ²)	17 153	5 890	10 000	1 080

Konsernijaosto

Hallintojohtaja Tero Oinosen katsaus ajalta 1.1.–31.3.2026

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Yhteisistä palveluista on osallistuttu Kuopio 2035 -strategian toteuttamishjelman valmisteluun. Lisäksi strategian mukaisen johtamiskulttuurin kehittäminen käynnistyi esihenkilöseminaarissa yhteisten johtamisperiaatteiden valmistelulla.

Hallinto on tukenut toimialoja palveluverkkosuunnitelman valmistelussa ja päätöksenteossa ja suunnitelma on saatu valmiiksi. Lisäksi kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamisen loppuunsaattamisen jälkeen on valmisteltu tarkennuksia hallinto- ja toimintasäntöihin.

Työkykyjohtamisen koulutuskokonaisuus esihenkilötyön tueksi käynnistettiin helmikuussa. Lisäksi henkilöstön digitaalisen oppimisympäristön käyttöä toimialojen substanssisältöjen osalta on laajennettu.

Talouden tasapainotusohjelman toteuttamista sekä toiminnan ja talouden kehittämistä on jatkettu suunnitelmallisesti. Osana talouden tasapainotustyötä esimerkiksi tietohallinto on hyödyntänyt kustannustehokkaampia hankintakanavia ICT-palveluissa, ja henkilöstöpalvelu on käynnistänyt henkilöstön osaamisen kehittämisen toimintamallin yhteistoiminnallisen valmistelun.

Talous- ja omistajaohjauksessa hankintojen kehittämisen painopisteenä on alkuvuoden aikana ollut hankintaprosessien ja sopimushallinnan yhtenäistäminen sekä ennakoivamman hankintatoiminnan edellytysten vahvistaminen. Kaupunkitaseisten linjausten ja toimintamallien valmistelu on käynnissä, ja hankintaohjelman sekä hankintaohjeen päivitystyö on suunniteltu ja osin käynnistetty.

Omistajaohjauksen osalta on valmistauduttu hankintalain uudistukseen, joka toteutuessaan muuttaa merkittävästi sidosyksiköiden käyttöä ja aiheuttaa tarpeen sidosyksiköitä koskeviin yritysjärjestelyihin.

Tietohallinto koordinoi Tekoäly tukiälyksi -hanketta projektisuunnitelman mukaisesti ja tietohallinnosta on mukana useita asiantuntijoita hankkeen eri työpaketeissa. Tekoälykoulutuksia on pidetty tekoälyosaamisen vahvistamiseksi ja pilotoiteja on edistetty suunnitelman mukaisesti. Copilot-lisenssejä on lisätty tarpeen mukaan alkuvuoden aikana käyttäjille.

Kyberturvallisuuden osalta otettu käyttöön toimintaympäristössä uusia teknisiä tietoturvaominaisuuksia ja tilannekuvapalvelua sekä havainnointikykyä on kehitetty. Lisäksi tietosuojan resursointia edistettiin rekrytoinnilla.

Riskit talouden toteutumiselle

Konsernipalvelujen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 0,1 milj. euroa talousarviota parempana. Uusien rekrytointien vaatiman ajan sekä tehtävissä tapahtuneiden henkilövaihdosten takia henkilöstökulujen arvioidaan alittuvan, kun tehtäviä on ollut alkuvuoden aikana täyttämättä. Lisäksi arvioidaan, että palvelujen ostot toteutuvat talousarviota pienempänä.

Heikko talouden suhdannenäkymä ja korkea työttömyys vaikuttavat verotuloennusteita heikentävästi ja kasvattavat työttömyyden hoidon kuluja. Tällä on suora vaikutus talouden tasapainotusohjelman toteutumiselle.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Toimintaympäristön epävarmuutta lisää hankintalainsäädännön uudistus, jolla on vaikutuksia sidosyksiköiden käyttöön ja aiheuttaa tarpeen sidosyksiköitä koskeviin yritysjärjestelyihin ja myös hankintojen toteuttamistapoihin. Uudistukseen varautumista on käynnistetty ja alustavia toimenpiteitä sekä tarkasteluja on jo tehty, mutta kokonaiskuva vaikutuksista ja tarvittavista linjauksista on vielä osin muodostumatta. Tämä muodostaa riskin

suunniteltujen toimenpiteiden etenemiselle ja voi edellyttää myöhemmin nopeita linjauksia sekä muutoksia omistusjärjestelyihin ja hankintapolitiikkaan.

Talous- ja omistajaohjauksessa keskeisinä riskeinä tunnistetaan kehittämistoimenpiteiden samanaikaisuus ja resurssien riittävyys suhteessa asetettuihin tavoitteisiin, mikä voi hidastaa yhtenäisten toimintatapojen käyttöönottoa sekä hankintojen vaikuttavuuden parantamista lyhyellä aikavälillä. Pidemmällä aikavälillä kehittämistoimenpiteiden arvioidaan kuitenkin tukevan hankintoimen vaikuttavuuden, kustannustehokkuuden ja ohjattavuuden parantamista sekä talouden tasapainottamistavoitteiden saavuttamista.

Tietohallinnossa keskeisenä riskinä tunnistetaan henkilöresurssien riittävyys suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Elinvoimajaosto

Strategia- ja viestintäjohtaja Kirsi Soinisen ja elinvoimajohtaja Timo Antikaisen katsaus ajalta 1.1.–31.3.2026

Olellaiset tapahtumat toiminnassa

Strategiaa toteuttavan Kukoistava Kuopio -ohjelman valmistelu käynnistyi alkuvuoden aikana poikkihallinnollisesti yhtenä ohjelmalla toteuttaen. Maaliskuussa ohjelmassa mahdollistettiin laajasti sidosryhmien ja toimielinten osallistuminen. Uusi ohjelmarakenne synnyttää pohjan myös strategian seurannalle ja strategisille mittareille.

Vaikuttamisen rakenteet sekä vaikuttamissuunnitelma on valmistunut. Aktiivista vaikuttamista tehdään Kuopiolle merkittävien teemojen osalta: saavutettavuus, valtionosuusjärjestelmä, hallitusohjelma sekä osa-aluekohtaiset teemat. Vaikuttamisviestintä vahvistaa tekemistä mm. edunvalvontaan liittyvillä kannanotoilla, hallitusohjelmataavoite-esityksellä ja vaikuttamisviestinnällä sekä Kuopiosta kuuluu hyvää -artikkelisarjalla.

Kuopion kaupungin johtamisjärjestelmä- ja organisaatiouudistus tuli voimaan 1.1.2026 ja uuden johtamisjärjestelmän mukainen toiminta on käynnistetty. Organisaatiomuutoksen myötä tapahtumatukien valmistelu ja koordinointi sekä tapahtumatiimi siirtyivät Business Kuopion yksikköön. Tämä on koonnut elinkeino-, matkailu- ja tapahtumatoimintaan liittyvät tehtävät aiempaa yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi elinvoimapalveluissa. Tapahtumatoimintaan liittyvien vastuiden siirtyminen on mahdollistanut tapahtumatukien vaikuttavuuden tarkastelun osana laajempaa elinvoiman, matkailun ja yritystoiminnan kehittämistä.

Alkuvuonna on panostettu myös toiminnan kehittämiseen, tiedolla johtamiseen ja digitalisaatioon, erityisesti asiakashallinnan sekä uuden teknologian hyödyntämisen osalta asiantuntijatyössä. Tavoitteena on ollut parantaa elinvoimapalvelujen vaikuttavuutta, läpinäkyvyyttä ja yhteistä tilannekuvaa. Hanketoiminnan kautta on tuettu uusien toimintatapojen käyttöönottoa ja kehitetty sisäisiä prosesseja vastaamaan muuttuvia palvelutarpeita. Keskeisenä toimenpiteenä on otettu käyttöön Business Kuopion ja Työllisyyspalveluiden yhteinen CRM-järjestelmä, joka mahdollistaa ajantasaisen ja jaetun asiakastiedon hallinnan, sujuvoittaa yrityskontaktointia sekä parantaa palvelujen koordinointia ja vaikuttavuutta.

Yritystonttien kysyntä on pysynyt vahvana. Erityisesti teollisuuden, kaupan, logistiikan sekä toimistotilojen tontit ovat olleet aktiivisen kysynnän kohteena. Kiertotalousalueiden käyttöönottoa ja vihreän siirtymän investointeja on edistetty useilla yritysalueilla, mukaan lukien vetytalous- ja datakeskushankkeet. Hankkeet etenevät suunnitellusti ja tukevat Kuopion asemaa kestävässä teollisuudessa ja puhtaassa energian investointikohteena.

Toiminnassa on keskeisesti edistetty yritys- ja työllisyyspalveluiden tiiviimpää integraatiota. Tavoitteena on parantaa työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen kohtaantoa sekä nopeuttaa työllistymistä. Yritysyhteistyötä on vahvistettu erityisesti työvoimatarpeiden ennakoinnissa ja rekrytointiprosessien tukemisessa. Kohtaantoa on edistetty muun muassa kohdennetuilla rekrytointipalveluilla, osaamisen tunnistamisella, lyhytkestoisilla täsmäkoulutuksilla sekä työnantajien ja työnhakijoiden suorilla kohtaamisilla.

Pitkäaikaistyöttömyyden hallintaan on kiinnitetty erityistä huomiota. Asiakkaiden palvelutarpeen arviointia on tarkennettu, jotta varmistetaan oikea-aikainen ohjautuminen tarkoituksenmukaisiin palveluihin ja etuuksiin. Tiedolla johtamista, asiakasarvioiden laatua sekä toimijoiden välistä yhteistyötä on vahvistettu, jotta palvelukokonaisuus tukee asiakkaiden etenemistä kestävästi kohti työmarkkinoita.

Riskit talouden toteutumiselle

Elinvoimajaoston alaisten vastualueiden toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Tammi-maaliskuussa työttömyysturvan kuntaosuus on ollut yhteensä 4,779 milj. euroa. Ennusteen perusteella työttömyysturvamaksut olisivat 17,5 milj. euroa vuonna 2026 ja ylittäisivät talousarvion 1,5 milj. eurolla. Ennusteeseen sisältyy kuitenkin vielä epävarmuustekijöitä, ja tällä hetkellä arvioidaan, että ylitys pystytään kattamaan työllisyyspalvelun toimintakatteiden sisällä, kun muista määrärahoissa pyritään löytämään kulusäästöjä.

Työttömyyden kehitys muodostaa riskin talousarvion toteutumiselle. Mikäli työttömyys kasvaa ennakoitua enemmän tai pitkittyy, lisääntyy kaupungin rahoitusvastuu työttömyysetuuksista merkittävästi. Tämä kasvattaa menoja samanaikaisesti, kun palvelutarve lisääntyy.

Toinen keskeinen riski liittyy palveluiden vaikuttavuuteen ja oikea-aikaiseen kohdentumiseen. Mikäli asiakkaat eivät ohjautu riittävän nopeasti työllistymistä edistäviin palveluihin tai oikealle etuudelle, pitkittyvät työttömyysjaksot ja kustannukset kasvavat. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvu muodostaa taloudellisen riskin.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Uusien toimintamallien mm. Kukoistava Kuopio -ohjelman toteuttaminen ensimmäistä kertaa uudella tavalla ensimmäisen vuosipuoliskon aikana kaupunkitasoisena ohjelmalla on riski. Toisaalta riskien minimoimiseksi on tehty suunnitelma.

Uusien yritysalueiden käyttöönoton viivästyminen valitusten seurauksena jarruttaa uusien yritysinvestointien toteutumista ja alueen elinkeinoelämän kehittymistä. Lisäksi Hepomäen kehittämiseen liittyvä kehittämissuunnitelma ei saanut rahoitusta Pohjois-Savon liiton EAKR- rahoitushausta ja hankkeen aloitus tämän vuoksi viivästyy. Tavoitteena on hakea hankkeelle rahoitusta muista rahoitushausta.

Strategisten tavoitteiden toteutumiseen liittyvät riskit kohdistuvat myös työllisyyskehityksen heikkenemiseen, osaavan työvoiman saatavuuteen sekä kansainvälisten osaajien integroitumisen haasteisiin. Mikäli kohtaantongelmaa ei pystytä ratkaisemaan riittävän tehokkaasti tai työmarkkinoiden rakennemuutokseen ei vastata ennakoivasti, voi tämä hidastaa työllisyysasteen kasvua ja heikentää alueen elinvoimaa. Lisäksi palveluiden vaikuttavuuden epävarmuus ja yhteistyörakenteiden keskeneräisyys voivat estää strategian mukaisten tavoitteiden toteutumista käytännössä.

Kaupunkirakennelautakunta

Elinvoimajohtaja Timo Antikaisen katsaus ajalta 1.1.–31.3.2026

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Kaupunkirakennelautakunnan alainen toiminta on edennyt alkuvuonna pääosin suunnitelmien mukaisesti.

Kaavoitusohjelmassa resursseja on ohjattu uuteen koko kaupungin yleiskaavaan, yritysalueiden kaavoitukseen, täydennysrakentamiseen, kaupungin kiinteistöjen kehittämiseen sekä keskustan kehittämiseen. Kaavoituksen selvitystarpeet ovat kasvaneet erityisesti laajojen yritysaluehankkeiden vuoksi. Luontoselvityksiä on koottu yhteen ja kilpailutettu kokonaisuutena.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.2.

Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi alkuvuonna 2,4 % verrattuna edellisvuoteen ja asiakastyytyväisyys on säilynyt erinomaisella tasolla. Joukkoliikenteen runkolinjojen käyttöönoton valmistelu on loppusuoralla.

Kaupunkiympäristön digitaalisen kokonaisjärjestelmän hankintaa on valmisteltu 26 kunnan yhteishankintana yhteistyössä yhteishankintayksikkö Veloran johdolla, ja tarjouspyyntö on julkaistu maaliskuussa.

Yritystonttien kysyntä on pysynyt hyvällä tasolla erityisesti paljon tilaa vaativien yritysten osalta. Maankäyttösopimuksia ei alkuvuonna ole tehty, mutta neuvotteluja on käynnissä.

Asuntorakentaminen on edelleen erittäin heikolla tasolla. Asuinrakentamisen tonttikysyntä on vähäistä. Asuntorakentamisen edistämiseksi on valmisteltu aineistoa kerros- ja rivitalotonttien hakua varten. Maaliskuun loppuun mennessä on myönnetty rakennusluvut vain 20 asunnolle, kaikki pientaloja, ja alkuvuosi näyttää muodostuvan historiallisen heikoksi.

Käyttösuunnitelman myöhäinen hyväksyminen ei aiheuttanut ongelmia yhdyskuntarakentamisen uusien investointien aloittamiseen, vaan investoinnit pystyttiin käynnistämään käyttösuunnitelmaluonnoksen pohjalta.

Ympäristönsuojelussa on edistetty ilmastobudjetoinnin laajentamista konserniyhtiöihin, valmisteltu ilmastotoimien seurantaan tarkoitettua Ympäristövahti-palvelua sekä laadittu toimintasuunnitelmaa energiatehokkuussopimuksen toteuttamiseksi. Luonnonsuojelusuunnitelman laadinta on käynnistetty ja uusia suojeluun soveltuvia alueita on kartoitettu. Alueellisissa jätehuollon viranomaispalveluissa on kartoitettu kierrätettävien jätteiden keräyksen asianmukaisuutta Tahkolla ja seurattu saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltoa Tuusniemen kunnan alueella.

Kuopio Plus -kärkihanke on perustettu kaupunginhallituksen päätöksellä ja kehittämisohjelman versio 1.0 on hyväksytty toteutuksen pohjaksi.

Riskit talouden toteutumiselle

Investointien käyttösuunnitelma hyväksyttiin syksyn 2025 talousarviovalmistelun pohjalta. Suunnitelmien, kustannusarvioiden ja urakkahintojen täsmennyttyä määrärahoja tarkistetaan todellisten kustannusten tai niiden arvioiden pohjalta. Muutokset eivät ole suuria, eikä niillä ole vaikutusta investointien kokonaissummaan.

Maailmantilanne on nostanut polttoaineiden hintoja. Tämä nostaa väistämättömästi myös bitumin ja sitä kautta asfalttipäällysteiden hintoja ja vaikuttaa suoraan päällysteurakoihin. Hinnan nousu voi heijastua myös alueurakoihin ja muihin hintoihin, joissa konekustannuksilla ja kuljetuksilla on merkittävä rooli.

Rakentamisen heikko kysyntä ja yleisesti hankala taloustilanne vaikuttavat koko maaomaisuuden toimintojen kysyntään sekä tulokertymiin. Myyntivoittotavoite asetettiin talousarviossa suhdanteeseen nähden korkealle tasolle ja sen saavuttaminen edellyttäisi ennakoimattomien yritys- tai kerrostalotonttikauppojen toteutumista.

Maankäyttösopimusten tavoitteeseen pääsy on vaikeaa, koska kaavoitusohjelmassa on niukasti sopimuksia edellyttäviä kaavahankkeita. Maanvuokrien tulotavoitteen toteutuminen edellyttäisi uusien vuokrausten suurta määrää, mikä ei ole todennäköistä vallitsevassa markkinatilanteessa.

Rakennusvalvontatulojen toteuma voi jäädä vajaaksi, mikäli asuntorakentaminen ei vilkastu riittävästi.

Joukkoliikenteen osalta riskinä talousarvion toteutumiselle on runkolinjojen sekä öljyn hinnan kehityksen aiheuttama liikennöintikustannusten nousu. Riskinä nähdään myös lipputulojen jääminen tavoitteesta. Kaupunkisuunnittelussa vuoden 2026 toimintakate tullaan ylittämään arviolta noin 1,5 miljoonalla eurolla.

Kaavoituksen lisääntyneet selvitystarpeet saattavat ylittää talousarvion.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Lisääntyneet kaavoituksen selvitystarpeet ja mm. lisääntyvä luontotieto voivat vaikuttaa elinkeinoalueiden ja täydennysrakentamisen kaavoituksen aikatauluun ja tavoitteiden toteutumiseen. Kaikkien kaavoitukselle, hiilineutraalisuudelle ja luonnonsuojelulle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen käytännön kaavahankkeissa on hyvin haastavaa.

Suurimpana riskinä kaupunkitekniikan vastualueella nähdään asemakaavojen aikataulullinen eteneminen. Monet kaupunkikehitys- ja kaavahankkeet syövät kt-suunnittelun rajallista henkilöresurssia, mikä voi aiheuttaa viivettä suunnitelmien valmistumiseen aikataulussa. Käynnissä olevien ASENTO- ja Kuopio Plus-ohjelmien kautta pyritään löytämään vastauksia siihen, millä aikataululla työn alla olevat asemakaavat saadaan lainvoimaisiksi ja toteutukseen sekä miten yhdyskuntatekniset investoinnit ajoitetaan.

Kustannustason nousu, vaikea markkinatilanne ja pankkien tiukentuneet rahoitusehdot vaikuttavat tonttien luovutusmääriin. Suurin vaikutus näkyy rivi- ja kerrostalotonttien kohdalla, mikä heijastuu asuntotuotantotavoitteen toteutumiseen. Tilanne heijastuu myös maankäyttösopimusten toteutumiseen ja täydennysrakentamiseen.

Savilahdessa Vanhan varikon alueella Lohkare-konsortiolta on purkaantunut yksi kerrostalotonttivaraus. Riskinä on, että vallitsevan markkinatilanteen vuoksi tonttivarauksia tulee purkaantumaan lisää. Valmistelussa on uusi tontinluovutusmenettely uusille potentiaalisille gryndereille.

Rakentamisen taantuminen painaa edelleen sahateollisuutta, mikä näkyy tukkipuun hinnassa. Sellun ja kartongin tuotannon maltillinen kasvu sekä energiapuun kysynnän lisääntyminen näkyvät positiivisesti kuitupuun hintakehityksessä.

Pitkät poissaolot voivat vaikeuttaa suunniteltujen tavoitteiden saavuttamista. Henkilöstöresurssit on varattu niin tiukasti, että yksittäisen avainhenkilön pitkä poissaolo on todellinen riski varahenkilöjärjestelyistä huolimatta.

Kuopio Plus -kärkihankkeen eteneminen uuden strategiaohjelman luonnosteltujen toimenpiteiden mukaisesti edellyttää uusia henkilöstökrytointeja Elinvoiman toimialan toteutusketjun pullonkauloihin.

Sivistyslautakunta

Sivistysjohtaja Mikko Ripatin katsaus ajalta 1.1.-31.3.2026

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Palvelutarpeen kasvu on ollut osittain alueellista. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa lapsimäärä kasvoi alkuvuoden aikana noin 4 %, johtuen uuden Hiltulanlahden yksikön avautumisesta vuoden alusta. Vastaavasti kunnallisessa varhaiskasvatuksessa lapsimäärä oli alkuvuonna -2,3 % viime vuotta pienempi. Varhaiskasvatuksessa maahanmuuttajien määrä kasvaa edelleen, nyt osuus on 12 %. Palvelut tarjotaan kaikille inklusiivisesti ja ne pitävät sisällään tarvittavat tukitoimet sekä tulkkaukspalvelut. Täyttöaste on alkuvuoden osalta 91 %.

Kaarenhovin hankesuunnitelmaa on valmisteltu ja se on tulossa päätöksen tekoon kevään aikana. Inkilänmäen päiväkodin ja Kettulanlahden esiopetustilojen tarveselvitystä on jatkettu. Saarikellon rakentaminen etenee aikataulun mukaisesti vuoden loppuun mennessä. Hiltulanlahden kolmosalueelle rakentuvan Peukaloisen päiväkodin suunnittelu ja toteuttaminen etenevät suunnitelmien mukaisesti.

Kevään 2026 aikana tutkitaan asiakastietojärjestelmä Edlevon vaihtamista toiseen järjestelmään.

Esiopetussuunnitelma ja varhaiskasvatussuunnitelma päivitystyö on käynnissä. Alkuvuodesta on valmisteltu oppimisen tuen uudistukseen liittyvää varhennettua oppivelvollisuutta ja sen käyttöönottoa 1.8.2026 alkaen. 3+1 mallia on analysoitu ja toimintamallia kehitetään uutta toimintavuotta varten.

Kuopion varhaiskasvatuksen kolmivuotisen pedagogisena painopistealueena on oppimisympäristöjen kehittäminen. Ensimmäisenä toimintavuonna 2025–2026 varhaiskasvatuksessa on keskitytty erityisesti kielitietoiseen pedagogiikkaan teemalla "Me sanojen ja laulujen maailmassa". Tavoitteena on lisätä iloa varhaiskasvatukseen sekä loruja, lauluja ja satuja lapsen jokaiseen päivään.

Varhaiskasvatuksen osaja- ja henkilöstöpula näkyy erityisesti opettajien ja sosionomien rekrytoinneissa, minkä lisäksi sijaisia on vaikea saada eri tehtäviin. Rekrytoinneissa otetaan huomioon vuonna 2030 voimaantuleva henkilöstörakennemuutos. Yhteistyötä oppilaitosten kanssa kehitetään edelleen, jotta löydettäisiin monimuotoisia ratkaisuja henkilöstön täydennys- ja jatkokoulutautumiseen mm. lastenhoitajasta varhaiskasvatuksen sosionomiksi ja opettajaksi. Kevään ensimmäisessä rekrytoinnissa avoimena olleista varhaiskasvatuksen opettajan paikoista saatiin täytettyä 33 % ja varhaiskasvatuksen sosionomin paikoista 28 %.

Palveluverkostosuunnitelmasta saatiin päätös alkuvuoden aikana. Valmistellaan toteutusaikataulua ja suunnitelman toimeenpanoa.

Vuoden alusta aloitti pedagoginen suunnittelija, joka tuli vapautuneen henkilöstöresurssin tilalle.

Erilaisten koulutuksellisten ja tukea tarjoavien toimintamuotojen (mm. TUVA, aikuisten perusopetus, perusopetukseen valmistava ja S2) uudelleentarkastelu on aloitettu.

Oppimisen tuen lainsäädännön uudistamisen myötä lähikoulujen tarjoamaa tukea vahvistettiin perusopetuksessa. Henkilöstömäärää lisättiin ja keskitettyä erityisluokkaopetusta purettiin käyttöön lähikouluille. Erityisopettajien rekrytointiprosessi on käynnissä.

Alkuvuodesta kauppakeskus Apajaan avautui nuorisotila, jonka vuokra rahoitetaan testamenttivaroin. Nuorten kohtaamisten määrä on neliömäärään nähden kaikista tehokkainta. Viimeisimmän kuukauden aikana kävijöitä oli 997. Apajan tila on tällä hetkellä ylivoimaisesti suosituin tila nuorisolle, sillä kävijöitä tulee ympäri kaupunkia.

Etsivää nuorisotyötä on kohdennettu enemmän varhaisempaan vaiheeseen, minkä johdosta pudokas ilmoituksia tulee entistä vähemmän. Wörtti hankkeen myötä, tämä toiminta on vakiintunut Sakkyn tiloihin Savilahteen.

Lukiokoulutuksessa on alkuvuonna valmisteltu ja testattu uuden valtakunnallisen Abitti2:n käyttöönottoa. Lukiokoulutuksen palveluverkkotyötä on esitelty kaupunginhallitukselle ja suunniteltu sen etenemistä. Erityisopetuksen päätösprosessia on kehitetty. Kuopion kaupungin perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on otettu käyttöön Digi- ja väestötietoviraston (DVV) rajapinta, jonka avulla oppilaiden, opiskelijoiden ja huoltajien henkilötiedot päivittyvät Wilmaan automaattisesti ja turvallisesti virallisesta väestötietojärjestelmästä. Tämä vähentää manuaalista tietojen päivittämistä ja varmistaa, että koululla on aina käytössään ajantasaiset tiedot. Työelämä- ja korkeakouluviikon (TYKO) valmistelu on käynnissä.

Kansalaisopiston kevätlukukausi alkoi viime vuoden tapaan aktiivisesti. Tammi-maaliskuussa alkoi noin 900 kurssia, joilla opiskelijoita 200 enemmän kuin edellisenä vuonna. Aikuisten perusopetuksen (Aipe) tarve heijastuu edelleen maahanmuuton määrästä. Kestävän kehityksen sertifikaattityö on aloitettu yhteistyössä Okka-säätiön kanssa. Seuraavan lukuvuoden kurssisuunnittelu on käynnistynyt.

Riskit talouden toteutumiselle

Vuonna 2026 henkilöstökuluissa on mukana lomapalkkavaraukset kuukausittain, mikä puuttuu edellisen vuoden vertailuluvuista. Siksi muutos prosentti on edellistä vuotta suurempi

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen talousarvioissa oli palveluverkkosäästöjä, jotka eivät toteudu kaikilta osin vuoden 2026 aikana. Näihin haetaan lisämäärärahaa talousarvioon toteutumattomien osalta. Lisäksi kotikuntakorvauksien ennakoitua suurempaan määrään haetaan myös lisämäärärahaa.

Ensimmäisessä osavuosikatsauksessa ei ole havaittavissa muita olennaisia poikkeamia talousarvioon.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Lainmukaisen ja laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumiselle on luo haasteen kelpoisen henkilöstön rekrytointiongelmien.

Kelpoisten erityisopettajien rekrytoinnissa on haasteita, sillä kaikki kunnat hakevat tällä hetkellä henkilöstöä oppimisen tuen muutoksesta ja lisärahoituksen vuoksi.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Sivistysjohtaja Mikko Ripatin katsaus ajalta 1.1.-31.3.2026

Olellaiset tapahtumat toiminnassa

Kirjastopalveluiden asiakas- ja lainamäärät ovat edelleen hyvällä tasolla. Kirjastojärjestelmän kilpailutus on käynnissä Sansian, tietohallinnon ja kirjaston yhteistyönä. Kirjaston kokoelmaohjelma on päivitetty huomioiden toimintaan vaikuttavat Varastokirjaston uudet maksukäytännöt. LVV on myöntänyt kirjastopalveluille vuosille 2026–2027 kolme erillistä hankeavustusta, yhteensä 68 500 euroa. Näiden avulla on käynnistetty/käynnistetään hankkeet vankien lukemisen edistämiseksi Kuopion vankilassa, aikuisten lukutaitotyön kehittämiseksi sekä kirjaston ja perusopetuksen välisen yhteistyön uudistamiseksi (kirjastopolku 2.0). Kuopion kaupungin strategian jalkautus kirjastolle on aloitettu ja se linjaa toimintaa.

Museopalveluissa näyttely- ja tapahtumatuotannoissa on onnistuttu, ja asiakasmäärät ovat olleet korkealla kansallisella tasolla. Valtionosuusrahoitetut alueelliset vastuumuseopalvelut on kyetty hoitamaan sitoumusten mukaisesti. Taidemuseon perusnäyttely- ja palvelukonseptiuudistus on valmis. Korttelimuseon palvelukonseptin kehittämistä jatketaan hankesuunnittelun myötä; myös kulttuurihistoriallisen ja luonnontieteellisen museon yhteisen kokoelmatilaratkaisun hankesuunnitelma on työn alla. Palkkatukityöllistäminen on vähentänyt museopalveluiden yleisötyön resursseja vuositasolla noin 4 htv. Tällä on voimistuvia vaikutuksia museoiden aukioloihin, valvonta- ja opastusresursseihin sekä tulotavoitteiden saavuttamiseen.

Liikuntapaikkapalveluiden asiakasmäärät ovat olleet edelleenkin hyvällä tasolla. Palveluissa ei kokonaisuutena ole havaittu merkittävää kasvua, mutta kuntosalien asiakasmäärissä on nähtävissä pientä nousua. Lisäksi opiskelijoiden kohderyhmän asiakasmäärät ovat kasvaneet merkittävästi.

Kuopion hyvinvointisuunnitelma 2026–2030 on laadittu ja hyväksytty hyvinvoinnin edistämisen lautakunnassa 25.3.2026. Meidän Kuopio -osallisuusmalli on hyväksytty ja sen toimeenpano on käynnistetty Yhteisöpalveluiden osalta. Osallisuusryhmän poikkihallinnolliset jäsenet on nimetty johtoryhmissä. Kaksi uutta pitäjäraatia on käynnistetty, jäsenet on nimetty ja koulutettu. Uusi Meidän Kuopio - yhteisöllisen toiminnan tuki on otettu käyttöön vahvistamaan osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Yleisavustukset vuodelle 2026 on päätetty. Kansalaistoiminnan palveluiden yksikön nimi vaihtui yhteisöpalveluiden yksiköksi ja kansalaistoiminnan palveluiden päällikön nimike yhteisöpalveluiden päälliköksi.

Kaupunginteatterissa tammikuun lopulla ensi-iltansa saanut Metsolat -näytelmä on kevään ajan miltei loppuunmyyty. Täydellinen resepti -musikaalin esityskausi päättyi maaliskuun alussa.

Musiikkikeskuksen uusi johtaja Anu Lampela aloitti tehtävässään tammikuun lopussa. Lampelan johdolla on käynnistetty musiikkikeskuksen strategiatyö, talousarvioprosessin ja talouden seurannan kehittäminen sekä organisaation päivittäminen joidenkin tehtävien ja tiimien osalta. Uudeksi ylikapellimestariksi on valittu Risto Joost (syksystä 2027 lukien 2+1 vuotta).

Työ ja mielen hyvinvointi - Mieliteko 2.0 -ryhmähankkeen Kuopion kaupungin toteuttamassa osahankkeessa on 31.3.2026 mennessä aloittanut 786 työssäkäyvää henkilöä. Valmennuskokonaisuuden on suorittanut 690 henkilöä. Kokonaistavoite on 576 osallistujaa 31.8.2026 mennessä. Osallistuvia yrityksiä on mukana tällä hetkellä 107 (mikro 60, pieni 19, keskisuuri 15, suuri 13). Kokonaistavoite on 94 yritystä tai organisaatiota niin ikään 31.8.2026 mennessä.

Mielitekomedia.fi-sivustolle on tuotettu seurantajaksolla 15 toimitettua artikkelia. Somepäivitysten julkaisumäärät ovat olleet seuraavat: Facebook 27 kpl, LinkedIn 24 kpl, Instagram 22 kpl. Sosiaalisen median seuraajamäärät: Facebook 1853 (kasvua seurantakauden aikana 0,6 %), LinkedIn 1401 (1,6 %) ja Instagram 519 (7,9 %). Hanke etenee hankesuunnitelman mukaisesti.

Riskit talouden toteutumiselle

Tulotavoitteiden saavuttaminen on haasteellista liikuntapaikkapalveluissa, kaupunginteatterissa sekä musiikkikeskuksessa ja kaupunginorkesterissa, samoin kuin edellisenä vuonna.

Kaupunginteatterin kevätkausi näyttää kuitenkin onnistuvan taloudellisesti hyvin. Verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon teatterin omien tuotantojen katsojamäärä on kasvanut noin 4 000 henkilöllä ja pääsylipputulot noin 100 000 eurolla. Esitystoiminnan turvaamiseksi on luotu varahenkilöjärjestelmä, joka on todettu toimivaksi.

Tapahtumien osalta toimintaympäristössä on edelleen nähtävissä taantumaa. Tapahtumien lisäksi myös Tahko Span ja Kultsi-rannekkeen tulojen ennustetaan jäävän talousarviosta. Kultsi-rannekkeen tuotevalikoimaa kehitetään. Lisäksi tapahtumamyyntiprosessia kehitetään yhteistyössä elinvoimapalveluiden tapahtumatiimin kanssa, jotta tapahtumien myyntiä ja palveluiden tuotteistusta voidaan tehostaa.

Tulojen vahvistamiseksi liikuntapaikkapalveluissa kehitetään kohdennettua myyntiä ja markkinointia erityisesti opiskelijoiden sekä lasten ja nuorten asiakasryhmissä.

Tulokertymiin liittyvien haasteiden myötä menojen hallintaan kiinnitetään erityistä huomiota ja menoja karsitaan mahdollisuuksien mukaan, jotta talousarvio ei ylittyisi.

Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin menomäärärahat ovat kuitenkin talousarviossa tiukat. Kaupunginteatterilla, musiikkikeskuksella ja kaupunginorkesterilla mahdollisuudet tehdä korjaavia toimenpiteitä kesken kauden ovat rajalliset, sillä tuotannot etenevät suunnitellusti ja sopimukset on tehty. Talouden toteutumista seurataan säännöllisesti seuraamalla lipputuloja, vuokratuloja ja menoja sekä huomioimalla kausivaihtelut ja sesonkiajat.

Polttoaineiden hintakehitys vaikuttaa kirjastoautotoiminnan kustannuksiin. Polttoainekustannuksia seurataan aktiivisesti, ja tarvittaessa muita menoja sopeutetaan, jotta kirjastopalveluiden talousarvio toteutuisi ennustetusti.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Strategiset tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutumassa suunnitellusti.

Kirjastojen palvelupisteet ja verkkokirjasto joudutaan sulkemaan kirjastojärjestelmän vaihdon myötä noin kahden viikon ajaksi vuoden 2026 loppupuolella. Kirjastopalveluiden sulkeminen vähentää käyntejä, lainoja, tapahtumien määrää yms. Tämä on huomioitu mittareiden tavoitteita asettaessa. Kirjastojen sulun vaikutuksia asiakkaille pyritään vähentämään mm. pitkien laina-aikojen avulla ja mainostamalla e-kirjastoa, joka on käytettävissä myös sulun aikana.

Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin taloudellinen liikkumavara on kapea, mikä hankaloittaa pitkäjänteistä ohjelmistosuunnittelua ja laajempia kokonaisuuksia.

Keskusvaalilautakunta

Vuonna 2026 ei ole lakisääteisiä vaaleja. Määrärahat on varattu kokouksiin, tilavuokriin ja muihin vuosittain toistuviin menoihin. Keskusvaalilautakunnan toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan mm. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kaupungin ulkoisesta valvonnasta kuntalain, hallintosäännön ja tarkastustoimiston toimintasäännön mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi ja julkaista yhteenveto sidonnaisuuksista kaupungin verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunnan alaisena hallinnon ja talouden tarkastusyksikkönä toimii tarkastustoimisto (2 htv), jonka tehtävänä on Kuopion kaupungin hallintosäännön 85 §:n mukaan valmistella tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat ja toteuttaa hallinnon ja talouden tarkastusta sekä avustaa tilintarkastajaa. Tarkastustoimiston tehtävistä säädetään tarkemmin tarkastustoimiston toimintasäännössä.

Tarkastuslautakunta valmistelee tilikauden 2025 arviointiin ja tilinpäätöksen hyväksymiseen liittyvät asiat kaupunginvaltuustolle toukokuun kokoukseen. Näiltä osin tilikauden 2025 arviointi ja tilintarkastus ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti. Tarkastuslautakunta on kokoontunut tammi-maaliskuun aikana kuusi kertaa. Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion määräraha vuodelle 2026 on 344.400 euroa. Tammi-maaliskuun toteuma oli noin 66.000 euroa. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Kuopion Tilapalvelut

Toimitilajohtaja Hannu Väänänen katsaus ajalta 1.1.–31.3.2026

Olellaiset tapahtumat toiminnassa

Kuopion Tilapalveluiden tehtävänä on järjestää terveellisiä ja turvallisia toimitiloja kaupungin palvelutuotannon tarpeisiin. Kuopion kaupunginhallituksen alaisuudessa konsernijaosto ohjaa Kuopion Tilapalveluiden toimintaa tavoitteiden ja suunnitelmien mukaisesti. Toimintakauden tapahtumat käsiteltiin säännöllisesti Tilapalveluiden johtoryhmässä.

Kuopion Tilapalveluiden vuoden 2026 toiminnan painopisteeksi on asetettu mm. Viksu Kuopio -ohjelman edistäminen toimitilarakennushankkeissa. Keskeisin ohjelmaa tukeva tavoite on ollut energiasäästöohjelman toteuttaminen. Tilapalveluiden rakennushankkeissa edistettiin vähähiilisyttä ja puurakentamista. Talouden tasapainotusohjelman mukaiset toimenpiteet kohdentuivat ensisijaisesti myynti- ja purkusalkussa oleviin toimitiloihin huomioimalla kaupungin palvelutuotannon tulevat tilatarpeet. Lisäksi kunnossapito- ja korjausohjelmaa on muutettu edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti.

Toimitilainvestoinneista oli toteutusvaiheessa Saarikellon päiväkotia ja Pirtin sekä Minna Canthin uusi koulu. Yhteistoiminnallisten rakennushankkeiden kehitysvaihe oli käynnissä Peukaloisen päiväkodissa Hiltulanlahdessa. Mölymäen jalkapallostadionissa oli käynnissä hankesuunnittelu ja aloitettiin markkinavuoropuhelu.

Riskit talouden toteutumiselle

Kuopion Tilapalveluiden tuotot, toimintamenot, vuokrat ja vastikkeet poikkeavat talousarviosta merkittävästi. Suunniteltu sotekiinteistöjen yhtiöittäminen ei toteutunut alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Alkuperäisessä suunnitelmassa sotekiinteistöjä oli tarkoitus yhtiöittää 20 kappaletta, mutta lopullisten selvitysten pohjalta päätettiin, että osa (10 kpl) jäi Kuopion Tilapalveluiden omaan taseeseen. Muutos aiheutti merkittävän poikkeaman talousarvioon, jota esitetään muutettavaksi myöhemmin tänä vuonna.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Vuonna 2024 laaditun Kuopion kaupungin talouden tasapainotusohjelman tavoitteiden toteutumiseen liittyy riskejä. Markkinatilanne on haasteellinen yleisen epävarmuuden takia ja markkinoille on tullut paljon lisätarjontaa tyhjästä toimitiloista. Tilapalvelut on tuonut myyntiin palvelutuotannolle tarpeettomia rakennuksia, mutta lopullisten kauppajen onnistuminen on ollut haasteellista markkinatilanteen takia. Kaupungilla on käynnissä merkittäviä kaavoituskehityshankkeita mm. Harjula- ja Kasarmialueella, joiden edistäminen on kaupunkikehitykselle tärkeää, jotta näillä alueilla sijaitsevien rakennusten kiinteistökehitys etenee.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa solmittiin uudet vuokrasopimukset, jotka ovat toistaiseksi voimassa olevia 12 kuukauden irtisanomisajalla. Hyvinvointialueen palveluverkkoratkaisut tulevat vaikuttamaan merkittävästi Kuopion kaupungin sote-tilojen käyttöön tulevaisuudessa. Kuopion kaupungin alueella oleviin terveysasemiin tulee kohdistumaan muutoksia hyvinvointialueella käynnissä olevan hankesuunnittelun myötä.

Kuopion työllisyysalue

Työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpään katsaus ajalta 1.1.–31.3.2026

Olellaiset tapahtumat toiminnassa

Kuopion työllisyysalueen toiminta on käynnistynyt vuoden 2025 aikana ja vuoden 2026 aikana painopiste on siirtynyt toiminnan vakiinnuttamiseen. Työllisyysalue vastaa 11 kunnan työvoimapalveluiden järjestämisestä. Toimintaympäristö on ollut alkuvuonna haastava. Työttömyys on kasvanut ja avoimien työpaikkojen määrä vähentynyt talouden taantumana seurauksena. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt merkittävästi, mikä kasvattaa palvelutarvetta ja kuntien rahoitusvastuuta. Vaikka suhdanteiden odotetaan varovaisella arviolla kääntyvän parempaan vuoden 2026 aikana, vaikutukset työllisyyteen näkyvät viiveellä. Arjen työssä on havaittu, että Kuopion työllisyysalueella yritykset ovat edelleen varovaisia rekrytoimaan uusia henkilöitä. Tämä näkyy mm. siinä, että maaliskuun 2026 alussa käyttöön otettua nuorten rekrytointitukea on haettu vahvasta markkinoinnista huolimatta vielä varsin vähän.

Työllisyysalueen toiminnassa on edistetty asiakaslähtöisten ja vaikuttavien palveluiden kehittämistä sekä yhtenäisten toimintamallien käyttöönottoa kaikissa toimipisteissä. Työnantaja- ja henkilöasiakaspalveluiden integraatiota on vahvistettu erityisesti kohtaannon parantamiseksi. Painopisteenä on ollut yritysten työvoimatarpeiden ennakointi, rekrytointien tukeminen sekä työnhakijoiden osaamisen tunnistaminen ja kohdentaminen. Kohtaanto-ongelman ratkaiseminen on keskeinen edellytys työllisyyden parantamiselle koko työllisyysalueella.

Pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen ja asiakasprosessien sujuvuuteen on panostettu määrätietoisesti. Tavoitteena on varmistaa palveluiden oikea-aikaisuus ja vaikuttavuus sekä edistää asiakkaiden mahdollisimman nopeaa siirtymistä avoimille työmarkkinoille. Samalla on vahvistettu tiedolla johtamista ja yhteistyötä kuntien, oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa. Tätä on tuettu erityisesti kevään 2026 aikana toteutettavalla, laajasti osallistavalla työllisyysohjelman valmistelulla.

Organisaation rakentaminen on pääosin saatu valmiiksi vuoden 2025 aikana ja vuoden 2026 aikana keskitytään toimintakulttuurin yhtenäistämiseen, johtamisen kehittämiseen sekä henkilöstön työhyvinvoinnin vahvistamiseen. Vuoden 2026 alussa käynnistettiin työllisyysohjelmatyö, jonka tavoitteena on selkiyttää työllisyysalueen suuntaa määrittelemällä yhteiset painopisteet ja kehittämisen linjaukset. Työllisyysohjelma valmistuu kesäkuussa 2026. Henkilöstö siirtyi helmikuussa 2026 takaisin liukuvaan työaikaan, jolla on ollut merkittävä vaikutus henkilöstön työhyvinvointiin ja työskentelyn joustavuuteen. Henkilöstöresurssien kohdentamista tarkastellaan asiakasmäärien ja palvelutarpeen perusteella ja palveluiden sujuvuutta turvataan myös määräaikailla lisäresursseilla.

Toiminta kytkeytyy Kuopion strategiaan tavoitteisiin, joissa korostuvat osaavan työvoiman saatavuus, työmarkkinoiden toimivuus ja kansainvälisten osaajien integroituminen. Samalla huomioidaan valtakunnalliset tavoitteet, kuten nopea työllistyminen, heikommassa asemassa olevien ryhmien työllisyyden parantaminen sekä alueellisen elinvoiman vahvistaminen.

Riskit talouden toteutumiselle

Keskeisin riski talousarvion toteutumiselle liittyy työttömyyden kehitykseen ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun. Työttömyysturvan rahoitusvastuun laajeneminen tekee kuntien taloudesta aiempaa suhdanneherkemmän ja työttömyyden pitkittyminen kasvattaa merkittävästi kustannuksia.

Valtionosuusrahoituksen niukkuus suhteessa palveluiden järjestämisvastuuseen muodostaa edelleen taloudellisen riskin. Rahoitus ei kata täysimääräisesti haasteellisesta työllisyystilanteesta johtuvaa palvelutarvetta. Tämä voi johtaa tarpeeseen sopeuttaa palveluiden laajuutta.

Toiminnallisia riskejä liittyy palveluprosessien sujuvuuteen, resurssien riittävyyteen ja toimintamallien vakiinnuttamiseen. Mikäli palvelut eivät kohdennu riittävän vaikuttavasti tai asiakasprosessit pitkittyvät, kasvavat sekä palvelu- että etuuskustannukset.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Strategisten tavoitteiden toteutumista uhkaavat erityisesti työmarkkinoiden kohtaanto-ongelman pitkittyminen, osaavan työvoiman saatavuushaasteet sekä pitkäaikaistyöttömyyden kasvu. Mikäli työnhakijoiden osaamista ja työmarkkinoiden tarpeita ei saada yhdistettyä tehokkaasti, hidastuu työllisyysasteen kasvu ja alueen elinvoiman kehitys.

Lisäksi kansainvälisten osaajien rekrytointi ja alueelle kiinnittyminen ovat keskeisiä onnistumisen edellytyksiä. Mikäli integroitumisen palvelupolut eivät ole riittävän sujuvia, jää osa potentiaalista hyödyntämättä.

Myös yhteistyön ja tiedolla johtamisen riittämätön kehittyminen koko työllisyysalueella voi hidastaa vaikuttavien toimintamallien rakentumista. Strategisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää yhtenäistä toimintakulttuuria, vahvaa yhteistyötä kuntien välillä sekä kykyä kohdentaa rajalliset resurssit mahdollisimman vaikuttavasti.

Keskeisten tytäryhteisöjen osavuosisikatsaukset

Konserniyhteisöjen tulee omalla toiminnallaan tukea kaupungin strategia toteutusta.

Kaikkia konserniyhteisöjä koskevat seuraavat yhteiset tavoitteet:

- Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen
- Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen mm. harjoittelupaikkoja tarjoamalla
- Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen investoinneissa, hankin-noissa ja palvelutuotannossa

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan johdon katsauksessa.

A. Kuopio-konsernin strategiset yhtiöt

Kuopion Energia -konserni

Kuopion Energia Oy konserni

Tehtävä: Tukkusähkön ja kaukolämmön myynti, sähkön ja lämmön tuotanto sekä sähkön siirto

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	123,1	110,6	112,3	53,2	127,0
Tuloutus omistajalle	M€	9,0	10,5	10,5	0,0	10,5
Käyttökate-%	%	28,8	30,0	19,0	41,0	31,5
Omavaraisuusaste	%	33,1	36	32,0	43,3	38,0
Tuotannon kasvihuonepäästöt	tonnia CO ²	84 908	48 000	30 500	17 600	18 300

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	123,1	110,6	112,3	53,2	127,0
Investoinnit	M€	27,4	19,8	12,0	2,2	12,0
Myynti kaupungille	M€	6,1	5,9	8,5	2,8	8,5
Takaukset kaupungilta	M€	33,7	27,9	23,0	27,0	22,0
Kaupungilta saadut lainat	M€	103,0	103,0	95,0	103,0	99,0
Tilikauden tulos	M€	6,6	13,8	2,0	14,2	8,9
Osingot ja korot kaupungille*	M€	9,0	10,5	10,5	0,0	10,5
Henkilöstönlukumäärä 31.12. (sis. määräaikaiset)	hlö	140	134	138	136	138

*Oletus: maksetut osingot tarkastelukautena edellisen vuoden tuloksesta

Sisältää myös pääomapalautuksen 1,6 M€ ja takausprovisiot

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Kuopion Energia-konsernin liikevaihtoennuste on noin 127 milj. euroa, joka ylittää budjetin noin 14,7 milj. eurolla. Koko vuoden liikevoittoennuste on noin 17,5 milj. euroa, ja se ylittää budjetoidun liikevoiton noin 6,3 milj. eurolla. Kylmä tammi-helmikuu kasvatti kaukolämmön myyntiä noin neljänneksellä edellisvuoteen verrattuna, mutta historiallisen lämmin maaliskuu vaikutti toiseen suuntaan ja leikkasi ylitystä siten, että ensimmäisen vuosineljänneksen myynti ylitti edellisvuoden 13 %.

Kuopion Sähköverkko Oy:n vuoden lopun liikevaihtoennuste on 20,8 milj. euroa, mikä on hieman yli budjetoidun. Myös liikevoittoennuste 4,1 milj. euroa on lähellä budjetoitua.

Haapaniemelle on valmistumassa sähkökattila turvaamaan kuopiolaisten kaukolämmön hintavakautta. Sähkökattilalla tuotetaan kaukolämpöä sähkön edullisten markkinahintojen aikana, eli silloin, kun se on edullisempaa

kuin kiinteillä polttoaineilla tuotettu lämpö. Kattila on sähköteholtaan max 60 MW lämpötehoa. Hankkeen budjetti on 5,4 milj. euroa. Tavoitteena on saada sähkökattila kaupalliseen käyttöön huhtikuun lopussa 2026.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Kylmä talvi lisäsi kaukolämmön kysyntää, mikä parantaa tulosenustetta. Talvi ei kuitenkaan ollut niin kylmä, että lämpökeskuksissa olisi juurikaan käytetty öljyä kaukolämmön tuottamiseen. Sähkön markkinahinta oli alkuvuodesta korkealla ja sekin osaltaan paransi kuluvan vuoden tulosenustetta. Polttoaineiden hinnat ovat kääntyneet laskuun.

Kuopion Pysäköinti Oy

Tehtävä: Harjoittaa pysäköintiliiketoimintaa ja liiketilojen vuokrausta

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	4,3	4,3	4,3	1,1	4,3
Tuloutus omistajalle	M€	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Tilikauden tulos	M€	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2
Omavaraisuusaste	%	92,0	93,0	93,5	94,0	94,0

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	4,3	4,3	4,3	1,1	4,3
Investoinnit	M€	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Takaukset kaupungilta	M€	4,0	3,5	2,9	2,9	2,9
Kaupungilta saadut lainat	M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	M€	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2
Henkilöstönlukumäärä 31.12.	hlö	6	6	6	6	5

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Sekä Toriparkin että kadunvarsipysäköinnin kävijämäärät ovat suunnilleen samaa tasoa kuin vuonna 2025. Savilahden P-Sarastuskaaren pysäköintimäärät ovat hieman nousseet edellisvuodesta samalla ajanjaksolla. Tavoitteena on, että Kauppakeskus Apajan vuokrausaste on 100 % koko vuoden, tällä hetkelle se on 100 %. Arvio on, että yhtiön tulos on tilikauden päättyessä talousarvion mukaisesti positiivinen.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Toiminnallisissa ja taloudellisissa tavoitteissa yhtiö on tällä hetkellä toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaisesti aikataulussa. Vuoden 2026 suunnitelmissa on Toriparkin pysäköintijärjestelmän päivitys mobiilipohjaiseksi, jolloin lipukkeet jäävät pois ja toiminta muuttuu asiakaslähtoisemmäksi ja yhtiön kannalta kustannustehokkaammaksi.

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy

Tehtävä: Asuntotuotannon harjoittaminen Kuopion alueella sekä omistamiensa kiinteistöjen hallinta, ylläpito ja vuokraaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	11,9	12,1	13,0	3,2	13,0
Tilikauden tulos	M€	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0
Käyttöaste	%	96,4	96,2	95,5	96,0	95,5
Asuinneliövelka	€/asm ²	737	787	695	743	695
CO ² -päästöt*	kgCO ² e/as/v		259	<250	-	<250
NPS (asukastyytyväisyys)	-100 - 100		49	>45	32	>45
NPS (asiakaspalvelu)	-100 - 100		62	>60	50	>60

* päästöt tulevat täysin ns. epäsuorista lähteistä, eli Scope 3 -päästöistä

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	11,9	12,1	13,0	3,2	13,0
Investoinnit	M€	12,2	10,6	2,0	1,8	2,0
Takaukset kaupungilta	M€	2,0	1,2	0,5	1,1	0,5
Kaupungilta saadut lainat	M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	M€	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0
Osingot ja korot kaupungille (maksetut takausprovisiot lainoista)	M€	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Henkilöstönlukumäärä 31.12.	hlö	13	13	13	13	13

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Toiminta on ollut suunnitellun mukaista, opiskelijoiden asunnontarve ja hakutoiveet kohdistuvat edelleen suurelta osin yksiihinkin. Savilahden, Niiralan ja keskustan asuntokohteisiin jätetään eniten asuntihakemuksia. Ensimmäisen vuosineljänneksen asuntojen käyttöaste oli 96 %, koko vuoden tavoitteen ollessa 95,5 %. Tällä hetkellä näyttäisi siltä, että opiskelija-asuntoja vapautuu loppukevästä ja alkukesästä viime vuotta enemmän. Soluasuntoja on tällä hetkellä reilusti enemmän vapaana kuin vuosi sitten vastaavana ajankohtana.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei poikkeamia toiminnallisiin tai taloudellisiin tavoitteisiin tässä vaiheessa vuotta. Tilikauden tulokseen (0,4 milj. euroa) tässä vaiheessa ei ole huomioitu ja jaksotettu poistoja eikä tilinpäätössiirtoja, joiden myötä tilikauden tulos tulee olemaan tavoiteltu 0 euroa vuoden lopussa.

Niiralan Kulma Oy

Tehtävä: Asuntotuotannon harjoittaminen Kuopion alueella sekä omistamiensa kiinteistöjen hallinta, ylläpito ja vuokraaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	M€	7,5	3,6	1,6	0,8	1,6
Tuloutus omistajalle	M€	0,2	0,7	0,85	0,0	0,85
Käyttöaste	%	96,8	97,3	97,0	96,8	97,0
Asuinneliövelka	€/asm ² max	563	553	<600	558	<600
Yhtiön hiilijalanjäljen pienentäminen vuosittain 50 tn (CO ²) (ei sis. uudisrakentamista)	tn	5 749	5 532	< 5 686	N.A.	<5 686
NPS (asiakaspalvelu)	-100 - 100	74	82,0	>50	69,0	>50

Koti Kuntoon -remontit kirjattu suoraan tulokseen, tulosvaikutus	M€	1,6	1,2	2,3	0,3	2,3
--	----	-----	-----	-----	-----	-----

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	57,0	56,8	57,7	14,3	57,7
Investoinnit	M€	16,1	17,9	18,0	6,9	18,0
Myynti kaupungille	M€	0,8	0,4	0,4	0,1	0,4
Takaukset kaupungilta	M€	32,2	29,8	24,0	25,6	24,0
Kaupungilta saadut lainat	M€	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Tilikauden tulos	M€	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0
Osingot ja korot kaupungille	M€	0,2	0,7	0,85	0,0	0,85
Henkilöstönlukumäärä 31.12.	hlö	140	138	134	132	134

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Operatiivinen toiminta ja rakennuttamisen investoinnit etenivät suunnitellusti seurantajaksolla ja niiden odotetaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti. Investoinnit 1–3/2026 olivat 6,9 milj. euroa.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Käyttöaste 1–3/2026 oli 96,8 %, mikä on 0,2 % tavoitetta heikompi. Muut toiminnalliset tavoitteet etenevät suunnitellusti. Liikevaihto oli budjetoidun mukaisesti edellisen vuoden tasolla. Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 0,7 milj. euroa budjetoitua parempi ja 0,3 milj. euroa edellistä vuotta pienempi.

Kuopion Vesi Oy

Tehtävä: Toimittaa asiakkailleen hyvää talousvetä ja huolehtii viemärviesien poisjohtamisesta ja käsittelystä.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 86 %, Siilinjärven kunta 14 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	34,4	37,9	37,5	9,2	38,0
Tuloutus omistajalle, korot	M€	4,2	4,9	4,8	1,2	4,8
Käyttökate-%	%		59,1	50,0	59,3	55,2
Omavaraisuusaste	%	16,9	17,7	17,0	18,0	18,0
Henkilöstön työhyvinvointi, sairauspoissaolot	pv/htv	10,6	9,7	10,0	8,9	10,0
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	M€	1,1	4,0	1,0	0,7	1,4

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto M€	M€	34,4	37,9	37,5	9,2	38,0
Investoinnit M€	M€	11,5	12,1	14,4	1,5	14,0
Myynti kaupungille M€	M€	1,3	1,5	1,2	0,3	1,2
Kaupungilta saadut lainat M€	M€	118,4	116,6	114,9	116,6	114,9
Tilikauden tulos M€*	M€	0,4	2,4	0,5	0,6	1,1
Osingot ja korot kaupungille M€	M€	4,2	4,9	4,8	1,2	4,8
Henkilöstönlukumäärä 31.12.	hlö	97	95	92	94	91

*verosuunnittelutarve, evl-poistot

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Ajalla 1.1.-31.3.2026 liikevaihto on ollut 9,2 milj. euroa, joka on 24 % koko vuoden arvioidusta liikevaihdosta. Tämänhetkisen ennusteen mukaan vuoden 2026 kokonaisliikevaihto tulee olemaan 0,2 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa johtuen liittymismaksutuottojen toteutumisen epävarmuudesta.

Käyttökustannukset ovat olleet 3,7 milj. euroa, joka on 22 % koko vuodelle arvioiduista eli vähemmän kuin on talousarviossa arvioitu.

Investoinnit ovat olleet 1,5 milj. euroa eli 10 % koko vuoden investoinneista. Investointien arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisesti. Investointeihin liittyy epävarmuustekijöitä etenkin Kuopion kaupungin kanssa tehtävissä yhteisrakentamishankkeissa. Kuopion Vesi ei ole toistaiseksi saanut kaupungilta tarkempaa tietoa kahden merkittävän hankkeen toteutuksen laajuudesta tai aikataulusta vesihuollon näkökulmasta. Tämän vuoksi näiden hankkeiden vesihuollon rakentamisen sisältöä eikä kustannusvaikutuksia voida arvioida luotettavasti. Koska hankkeiden lopullinen laajuus on edelleen avoin, ei yhtiön investointitarvetta ko. hankkeisiin ole mahdollista määrittää.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Poikkeamia tavoitteisiin nähden ei ole ollut.

Savonia-ammattikorkeakoulu oy

Tehtävä: Ammattikorkeakoululaissa määriteltyjen tehtävien hoitaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 51 %, Varkauden kaupunki 22,28 %, Iisalmen kaupunki 22,76 %, Kiuruveden kaupunki 3,96 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	62,3	64,7	65,7	17,4	65,8
Suoritettut tutkinnot	kpl	1 616	1 609	1 460	138	1 760

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto M€	M€	62,3	64,7	65,7	17,4	65,8
Investoinnit M€	M€	2,2	1,2	2,0	0,5	2,9
Myynti kaupungille M€*	M€	0,1	0,1	0,1	0,01	0,1
Tilikauden tulos M€	M€	3,5	4,1	0,5	0,4	0,8
Henkilöstökumäärä 31.12.	hlö	626	613	630	610	610

* Ilman hankerahoituksia

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Savonia oli tammikuussa henkilöstön tyytyväisyyskyselyssä edelleen Suomen innostavin työpaikka. Henkilöstö on sitoutunutta niin koulutus- kuin tutkimustyössä ja korkeakoulupalveluissa. Itä-Suomen yliopiston halu ottaa määräänemmistöosakkuus on vaikuttanut koko Savonian korkeakoulu yhteisöön ja lisännyt epävarmuutta niin henkilöstössä kuin opiskelijoissakin.

Savonia on tiivistänyt eurooppalaista allianssiyhteistyötä (EU4DUAL), jossa muodostettiin rakenteeksi yhdistys 12/2025. Allianssi saavutti kansainvälisessä arvioinnissa EFQM-tunnustuksen, joka kertoo toiminnan erinomaisuudesta. EFQM 4 – *Recognised for Excellence** - kertoo korkeasta toiminnan laadusta, systemaattisesta johtamisesta ja kyvystä saada aikaan vaikuttavia tuloksia. Tunnustus on osoitus siitä, että EU4DUAL sijoittuu korkealle kansainvälisten korkeakouluallianssien joukossa. Arvioijat nostivat esiin myös EU4DUAL-allianssin rohkeuden kehittää toimintaansa jatkuvasti ja hakea vaikuttavuutta pitkälle tulevaisuuteen. Myös yhteinen ja selkeä hallintomalli sai kiitosta, sillä siinä kuuluu vahvasti hallintomalli, opiskelijoiden, yritysten, alueiden ja korkeakoulujen ääni, jotka ovat aidosti mukana päätöksenteossa.

Savonian valmistuvista opiskelijoista työllisiä alueella on 64,1 %, joka on erinomainen tulos ja Savoniasta valmistuvien työllisyys Tilastokeskuksen mukaan on 88 %, tilaston tieto on noin 1,5 vuotta jälkijättöinen.

Savonia sai ekokompassisertifikaatin omasta toiminnastaan alkuvuodesta 2026. Savonia huomioi bio- ja kiertotalouden tutkimustoiminnassaan ja siten vaikuttaa vahvasti yritysten vihreään siirtymään. Keskeisin asia on opiskelijoiden jättämä kädenjälki, sillä he vievät uusinta osaamista käytäntöön.

OKM:n strategiarahalla rahoitettava syvenevä yhteistyö Oulun ja Jyväskylän ammattikorkeakoulujen kanssa edennyt erinomaisesti ja tuloksia näkyvissä jo lyhyellä aikajänteellä. Kyse on tradenomi- ja agrologikoulutuksen yhteistyöstä ja työnjaosta. Hakemus OKM:lle työnjaon laajentamiseen liittyen lähdössä toukokuussa.

Ysaon ja Sakkyn kanssa strategisen kumppanuuksien vahvistaminen ja seutukuntien kampuskeskustelujen eteneminen. UEF, Karelia ja KAMK syvenevän yhteistyön työryhmät toimivat loppuvuoteen.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei olennaisia poikkeamia loppuvuoteen.

B. Kaupungin palvelutuotannon tilojen hallintaan keskittyvät yhtiöt

Kuopion Sotekiinteistöt Oy

Tehtävä: Omistaa ja hallita sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevia kiinteistöjä.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€				0,3	1,3
Tilikauden tulos ennen veroja	M€				0,6	1,2

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€				0,3	1,3
Myynti kaupungille	M€					
Takaukset kaupungilta	M€					
Tilikauden tulos	M€				0,6	1,0

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Yhtiö on aloittanut toimintansa tammikuussa 2026. Aiemmin Kuopion kaupungin omistuksessa olleet sosiaali- ja terveystoimen 10 kiinteistöä siirrettiin kiinteistöjen kauppakirjoilla ja apporttisijoituksina yhtiöön. Uudet vuokrasopimukset kiinteistöjen omistajan vaihtuessa laadittiin Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa 1.4.2026 alkaen. Yhtiön toiminnan arvioidaan jatkuvan loppuvuoden 2026 aikana asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Yhtiön vuokratuottojen jakautuminen liikevaihdossa esitettävän ylläpitovuokran ja rahoitustuotoissa esitettävän pääomavuokran välillä poikkeaa alkuperäisestä ennusteesta, mutta täsmää kokonaisuutena.

Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat

Tehtävä: Ylläpitää omistamiaan koulu- ja päiväkotirakennuksia

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	1,4	1,3	1,4	0,2	1,4
Tilikauden tulos	M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	1,4	1,3	1,4	0,2	0,2
Investoinnit	M€	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Takaukset kaupungilta	M€	57,0	52,0	52,0	52,0	50,0

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Toiminta jatkuu normaalisti ja suunnitelman mukaisesti. Kertynyt alijäämä onnistuttu kaventamaan jopa odotettua paremmin niin hoito- kuin rahoituspuolella.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei poikkeamia toiminnallisiin tai taloudellisiin tavoitteisiin.

Kiinteistö Oy Kuopion Keskuskenttä

Tehtävä: Ylläpitää kiinteistöä

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	0,4	0,4	0,4	0,1	0,4
Tilikauden tulos ennen veroja	M€	0,4	0,1	0,1	0,0	0,1

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	0,4	0,4	0,4	0,1	0,4
Myynti kaupungille	M€	0,3	0,3	0,3	0,1	0,3
Takaukset kaupungilta	M€	1,2	1,1	1,0	1,0	0,8
Tilikauden tulos	M€	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Toiminta jatkuu toistaiseksi normaalisti ja suunnitelman mukaisesti.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei poikkeamia toiminnallisiin tai taloudellisiin tavoitteisiin.

Kiinteistö Oy Kuopion Luukas

Tehtävä: Ylläpitää omistamiaan päiväkotirakennuksia

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 87,29 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Tilikauden tulos	M€	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto M€	M€	0,4	0,2	0,3	0,1	0,3
Takaukset kaupungilta M€	M€	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos M€	M€	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Toiminta jatkuu normaalisti ja suunnitelman mukaisesti. Kertynyt hoitoalijäämä pyritään paikkaamaan 2026–2027 aikana,

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei poikkeamia toiminnallisiin tai taloudellisiin tavoitteisiin.

C. Palveluliiketoiminnan yhtiöt, joiden kohdalla toimitaan in-house -periaatteella

Mestar Kuopio Oy

Tehtävä: Kaupunkiympäristön rakentamisen ja kunnossapidon palvelujen tuottaminen Kuopio konsernille.

Tavoitteena laadukkaan ja kustannustehokkaan palvelutuotannon lisäksi vastata osaltaan Kuopion kaupungin kokonaiselinoiman lisäämisestä voimassaolevan strategian painopisteiden mukaisesti.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 99,94 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	36,3	33,1	34,0	5,0	31,0
Tilikauden tulos	M€	1,5	0,8	0,4	-0,8	0,2
Hiilijalanjälki	CO ² -e (t)	7 161	6 427	6 200	307	6 200

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	36,3	33,1	34,0	5,0	31,0
Myynti kaupungille	M€	35,9	32,8	33,5	5,0	30,5
Kaupungilta saadut lainat	M€	5,2	4,9	4,6	4,9	4,6
Tilikauden tulos	M€	1,5	0,8	0,4	-0,8	0,2
Osingot ja korot kaupungille	M€	0,2	0,2	0,2	0,0	0,2
Henkilöstökumäärä 31.12.*	hlö	185	177	187	169	180

* Vakituiset ja määräaikaiset henkilöt palveluksessa 31.12. Ei työllistettyjä tms.

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Rakentamisen liiketoiminta on ison sumuverhon takana – vahvistettua hanke- ja kohdeluetteloa loppuvuodelle ei ole olemassa osavuositarkastuksen kirjoittamisen hetkellä. Liikevaihtoarvioksi on kaupunkitekniiikan palveluista suunniteltujen kohteiden osalta ilmoitettu alustavasti n. 13,4 milj. euroa, mutta moni alustavaan suunnitelmaan Mestarille merkityistä hankkeista sisältää yhä epävarmuuksia niin hankkeiden toteutusaikataulun kuin suunnitelmien valmistumisen osalta. Tällaisella toimintatavalla ja mallilla ei ole järkevää toimia tilauksen osalta jatkossa – se hankaloittaa merkittävästi kesän ja syksyn resurssien suunnittelua, hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja varautumista. Kunnossapidossa liiketoiminta ja sopimusrakenne on vakaa. Kunnossapidossa asiat ovat edenneet ja tulevat etenemään ennakoitavasti ja vuosikellon mukaisesti.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Rakentamisen liikevaihtoa on mahdoton arvioida edes +/- 2 milj. euron tarkkuudella, sillä koko vuoden työkanta ja aikataulut ei ole vielä tiedossa. Kunnossapidossa edetään budjetoidun liikevaihdon mukaisesti.

Järwiseudun Työterveys Oy

Tehtävä: Tuottaa laadukkaat työterveyshuoltopalvelut omistajilleen ja järjestämisvastuun mukaisesti alueen yrityksille
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 60,2 %, Pohjois-Savon hyvinvointialue 18 %, Siilinjärvi 12 %, Varkaus 9 %, Tuusniemi 0,2 %, Kuopion Vesi Oy 0,2 %, Mestar Kuopio Oy 0,2 %, Servica Oy 0,2 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	15,4	14,9	15,1	3,7	15,9
Tilikauden tulos	M€	0,6	-0,2	0,1	-0,3	0,2
Omavaraisuusaste	%	64,9	65,1	65,0	61,0	65,0
NPS (organisaatioasiakkaat		14	36	36	36	36

Tunnusluvut	Yksikkö	TP2024	TP2025	Tavoite 2026	Toteuma 03/2026	Ennuste 2026
Liikevaihto	M€	15,4	14,9	15,1	3,7	15,9
Investoinnit	M€	0,02	0,02	0,1	0,09	0,1
Myynti kaupungille	M€	2,9	2,5	2,6	0,7	2,6
Tilikauden tulos	M€	0,6	-0,2	0,1	-0,3	0,2
Henkilöstölukumäärä 31.12.	hlö	92	94	100	106	105
Sairauspoissaolo-% (henkiöstö)	%		5,3	4,4	5,4	5,0
NPS (organisaatioasiakkaat)	NPS		36	36	36	36

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Ylä-Savon alihankintasopimus Pihlajalinnan kanssa päättyi maaliskuun lopussa ja yhtiö otti toiminnan omaksi toiminnakseen avaten uudet toimipisteet lisaan, Keiteleelle, Kiuruvedelle, Pielavedelle ja Suonenjoelle. Toimipisteiden haltuunotto on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Aloitettu OKR-tavoitejohtamismallin hyödyntämisen kehitystyössä. Malli auttaa selkeyttämään, mitä halutaan saavuttaa ja miten edistymistä mitataan.

Valmistaudutaan hankintalain mahdollisesti tuomiin muutoksiin selvittämällä vaihtoehtoisia palveluiden tuottajia, mm. laboratoriopalvelut, ict- ja taloushallintopalvelut.

Yhtiö valmistautuu sopeuttamaan toimintaansa kumppaneiden ostojen vähentymisen pienentäessä liikevaihtoa.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Liikevaihto on vähän budjetista jäljessä. Alkuvuoden kuluja on kasvattanut uusien toimipisteiden perustamiskulut sekä niihin rekrytoitujen henkilöiden palkka- ja perehdyttämiskulut. Tuloksen arvioidaan kääntyvän voitolliseksi vuoden edetessä alihankinnan päättyttyä.